

Gradimo prednosti našeg domaćeg terena

Godišnji izvještaj za 2023. godinu
NLB Banka AD Podgorica

SADRŽAJ

Izjava Upravnog odbora NLB Banke AD Podgorica	5	Upravljanje rizicima	22
Ključni događaji	6	Ciljevi i metode upravljanja rizicima	22
Ključna dešavanja 2023. godine.....	7	Izloženost rizicima	22
Makroekonomski indikatori	8	Politike upravljanja rizicima	23
Bankarski sektor	9	Uvođenje ESG (Environmental, Social & Governance)	
Regulatorno okruženje.....	10	rizika u područje upravljanja rizicima	23
Opis poslovne aktivnosti	11	Sistem internih kontrola	24
Poslovanje Banke	12	Aktivnosti razvoja	25
Pozicija na tržištu	12	Upravljanje kadrovima	26
Analiza finansijskog rezultata	12	Prikaz pravila korporativnog upravljanja	27
Analiza bilansa stanja	15	Organi upravljanja	28
Kapital i adekvatnost kapitala	18	Ostalo	31
Likvidnosna pozicija	18	Socijalna i kadrovska pitanja	31
Poslovne jedinice	20	Održivost	31
Planirani budući razvoj	21	Društveno odgovorna uloga Banke	33
		Sprečavanje mita i korupcije	36

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Godišnji izvještaj o poslovanju NLB Banke AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) sačinjen je shodno odredbama Odluke o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore (Službeni list Crne Gore, broj 128/20). Uvažavajući sadržinu propisanu članom 6, daje cjelovitu prezentaciju poslovanja Banke, od prikaza poslovnih aktivnosti i organizacije, načina upravljanja rizicima, do osvrta na budući planirani investicioni razvoj. Prezentovani podaci i informacije u Izvještaju za 2023. godinu bazirani su na konačnim knjigovodstvenim podacima, uvažavajući i podatke iz dodatnih evidencija u Banci, u poređenju sa stanjem na kraju i za 2022. godinu.

Opšti podaci o Banci na dan 31. decembar 2023.

Naziv	NLB Banka a.d. Podgorica
Sjedište i adresa	Bulevar Stanka Dragojevića br. 46, 81000 Podgorica
PIB	02011395
Djelatnost	Ostalo monetarno posredovanje
Broj zaposlenih	378
Broj akcionara	197
Vrijednost osnovnog kapitala	26.648.331,98 EUR
Broj akcija	15.347.266
Nominalna vrijednost akcije	1,73635695 EUR

Vlasnici sa najvećim učešćem	% vlasništva
NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d.	99.871%
JP " STAMBENO - KOMUNALNO PREDUZEĆE "	0.013%
"MEGATREND CO" sa p.o. Preduz. za intel. Usluge	0.007%
GIP " RADNIK " DD. BIJELO POLJE	0.004%
SO " BUDVA " BUDVA	0.004%
OG DI "VUKMAN KRUŠČIĆ" - MOJKOVAC	0.004%
OPŠTINSKI FOND ZAJEDNIČKIH REZERVU ULCINJ	0.003%
INEX " ZLATNA OBALA " - PJ SUTOMORE	0.003%
JZU OPŠTA BOLNICA " BLAŽO ORLANDIĆ " BAR.	0.003%
HORIZON LOGISTICS U STEČAJU A.D BAR	0.003%

Nadzorni odbor

Archibald Kremser, predsjednik
Marjana Usenik, zamjenica predsjednika
Uroš Jerovšek, član
Igor Macura, član
Liliana Lapadatoni Huluta, nezavisni član
Gordana Đurović, nezavisni član
Branka Pavlović, nezavisni član

Revizorski odbor

Tatjana Jamnik Skubic, predsjednica
Andreja Golubić, zamjenica predsjednice
Polona Kurtevska, član

Upravni odbor

Martin Leberle, Predsjednik Upravnog odbora
Dražen Vujošević, član Upravnog odbora
Lana Đurasović, član Upravnog odbora

Revizor

Crowe MNE d.o.o.

Odbor za imenovanja

Archibald Kremser, predsjednik
Igor Macura, član
Gordana Đurović, član

Odbor za rizike

Marjana Usenik, predsjednica
Uroš Jerovšek, član
Liliana Lapadatoni Huluta, član

Odbor za primanja

Uroš Jerovšek, predsjednik
Igor Macura, član
Branka Pavlović, član

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

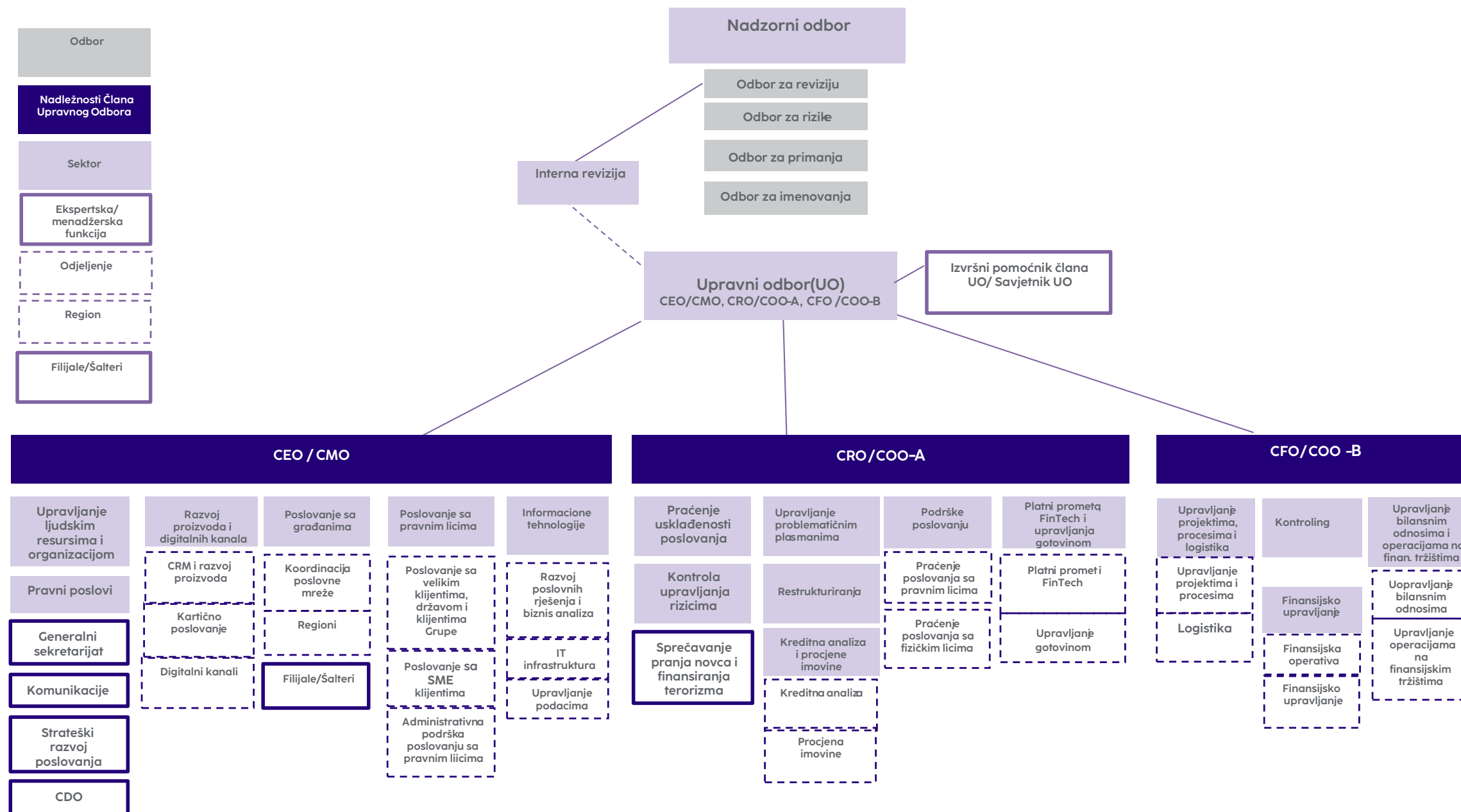
Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Organizaciona šema Banke na dan 31. decembar 2023

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Organizaciona šema NLB Banka AD Podgorica

Izjava Upravnog odbora NLB Banke AD Podgorica

U godini za nama uspjeli smo da ostvarimo više od zacrtanih ciljeva, uz poboljšanje performansi u svim segmentima poslovanja, što je rezultiralo najuspješnijom godinom do sad. Zajedničkim snagama, uz podršku i povjerenje naših klijenata, 2023. godinu završili smo sa rekordnom neto dobiti u iznosu od 26,6 miliona EUR. Dobri pokazatelji poslovanja dolaze kao logičan slijed našeg posvećenog rada sa klijentima i želje da gradimo dugoročna partnerstva nudeći odgovorno finansijsko savjetovanje.

Svakodnevno smo fokusirani na svoje klijente, uz aktivno istraživanje njihovih potreba za finansijskim uslugama i savjetima, te aktivno radimo na optimizaciji, automatizaciji i digitalizaciji proizvoda, usluga i procesa, uvijek imajući u vidu najbolje korisničko iskustvo kao krajnji cilj.

Ovaj region je naš dom – i želimo da ga učinimo boljim za sve nas. Prihvatamo izazove i promjene jer želimo da budemo bolji, dostupniji, promovišemo postojeće i razvijamo nove digitalne kanale, edukujemo naše klijente, predlažući zdrave finansijske izbore.

Transformišemo našu banku u agilnu organizaciju, u želji da ubrzamo poslovne procese i donošenje odluka i na taj način postanemo ne samo bolji partner za naše

klijente, već i poželjan poslodavac za vrhunske bankare i profesionalce u regionu.

Prošlu godinu smo završili preseljenjem u našu novu adaptiranu upravnu zgradu, renoviranu po posljednjim standardima održivosti. To je naša vrijedna imovina, dizajnirana da podrži zaposlene na više načina, da bude mjesto gdje će ljudi inovirati, stvarati bolje korisničko iskustvo i bolje usluge za klijente, gdje će biti kreativniji, i na kraju, gdje će zaista uživati da rade. U renoviranoj zgradi kreirali smo i poseban prostor za korporativne klijente gdje u prijatnom okruženju, brzo i jednostavno dobijaju podršku stručnjaka za sve svoje poslovne potrebe.

Transformišemo naše filijale u moderne hibridne kancelarije, gdje možemo da pružamo klijentima digitalne usluge, bez obzira na radno vrijeme, uz najbolje savjete i podršku. Hibridni model podrazumjeva napredne, digitalne usluge pa je našim klijentima na raspolaganju 24/7 zona gdje na modernim uređajima, prevashodno savremenom ATM-u (bankomatu) kao i DNT uređaju za uplatu pazara, samostalno mogu izvršiti sve bankarske operacije tokom cijele godine bez obzira na radno vrijeme poslovnice.

Poboljšanje kvaliteta života u našoj matičnoj regiji, jedan je od ključnih strateških ciljeva NLB Banke. Odlučni smo u namjeri da stvorimo bolji trag lokalno, gdje obavljamo svoju djelatnost, ali i u regionu koji smatramo svojim domom. U svakodnevnom poslovanju nastojimo da umanjimo negativne učinke na prirodnu sredinu, što se može potkrijepiti i podatkom da je Banka samo u prošloj godini smanjila upotrebu papira za preko 30%, a potrošnju goriva i električne energije za preko 10%.

Predano smo radili na cilju da u sve svoje aktivnosti integrišemo održive Principe Ujedinjenih nacija za

odgovorno bankarstvo a pridružili smo se i Net Zero bankarskoj alijansi Ujedinjenih nacija koja ima za cilj da uskladi kreditne i investicione portfelje u cilju postizanja nulte neto emisije do 2050. godine ili ranije.

Širimo ESG kulturu među zaposlenima ali i u biznis zajednici, kroz stimulisanje kompanija da u svoje poslovne modele ugrađuju komponente održivosti i ESG standarde. Oformili smo kao posebno radno tijelo - operativno agilnu grupu sastavljenu od ambasadora ESG-a, koja ima za cilj implementaciju pozitivnih ideja u praksi. Aktivni smo u društvu kroz brojne volonterske aktivnosti, ali i u institucijama, u okviru podrške da Crna Gora na području ESG-a dobije regulativu, koja će biti usklađena sa UN standardima.

Usvajamo, promovišemo i djelujemo u skladu sa vrijednostima NLB Grupe koje su usmjerene na rast i razvoj zaposlenih, podsticanje preduzetništva i poboljšanje kvaliteta života.

Brojnim donacijama podržali smo organizacije koje su posvećene radu sa najvažnijim i najosjetljivijim grupama, koje su ujedno stub našeg društva – djeci, porodicima i starijim osobama. Nastavićemo da gradimo kolektiv zadovoljnih uposlenika i da dajemo puni doprinos kvalitetu života lokalne zajednice čije potrebe osluškujemo i spremno odgovaramo na njih.

Uzimajući u obzir finansijske performanse, konstantna unaprijeđenja i inovativne proizvode i usluge, te društvenu odgovornost i posvećenost odživom razvoju, Banka je u 2023. godini, drugu godinu za redom, dobila prestižnu nagradu renomiranog finansijskog časopisa Euromoney: „Najbolja banka u Crnoj Gori“, a po prvi put je, u okviru Euromoney Awards for Excellence 2023, proglašena i najboljom ESG bankom i najboljom društveno odgovornom bankom u Crnoj Gori.

Spremno dočekujemo sve što dolazi!

Dražen Vujošević
Member of the Management Board

Lana Đurasović
Member of the Management Board

Martin Leberle
President of the Management Board

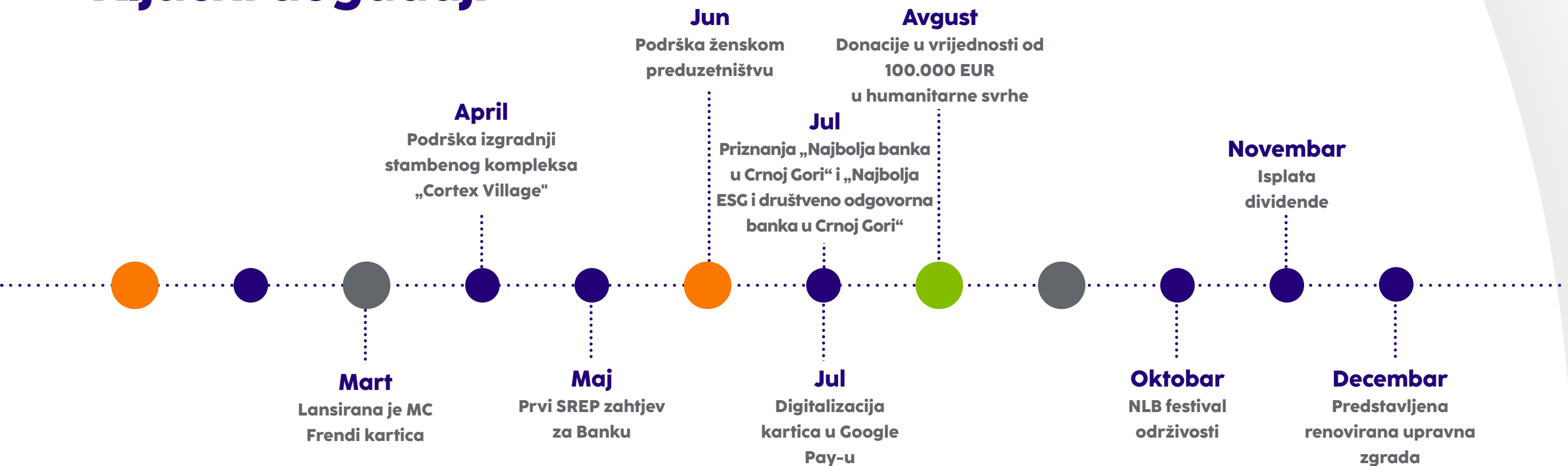
NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Ključni događaji

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Mart

Lansirana je MC Frendi kartica

MC Frendi kartica za mlade, u saradnji sa EYCA, je prva kartica tog tipa u Crnoj Gori; proizvedena od ekološki prihvatljivog materijala (reciklirane plastike) i namijenjena mladima starosti od 13 do 29 godina.

April

Podrška izgradnji stambenog kompleksa „Cortex Village“

U sklopu projekta čija je glavna svrha zadržavanje IT kadrova u Crnoj Gori, Banka je obezbijedila posebne ponude za kreditiranje, ali i pružila logistiku, podršku i pomoć kroz gotovo sve tačke u projektu.

Maj

Prvi SREP zahtjev za Banku

Centralna banka je donijela odluku, kojom je definisan prvi SREP zahtjev za Banku, za rizike iz stuba 2 u visini od 3,66%. Zahtjev je u primjeni od septembra 2023. godine.

Jun

Podrška ženskom preduzetništvu

Produžena saradnja i ugovor sa EBRD za kreditnu liniju „Žene u biznisu“ od 1 milion eura, namijenjenu malim i srednjim preduzećima čije su vlasnice žene.

Jul

Priznanja „Najbolja banka u Crnoj Gori“ i „Najbolja ESG i društveno odgovorna banka u Crnoj Gori“

Drugu godinu zaredom, jedan od vodećih svjetskih finansijskih magazina „Euromoney“ proglasio je NLB Banku najboljom bankom u Crnoj Gori. „Euromoney“ je uručio NLB Banci još dva vrijedna priznanja – za najbolju ESG i najbolju društveno odgovornu banku u Crnoj Gori u 2023. godini.

Digitalizacija kartica u Google Pay-u

Nadograđen je mobilni novčanik NLB Pay mogućnošću digitalizacije kartica u Google Pay-u. Usluga je dodatno poboljšala korisničko iskustvo beskontaktnog plaćanja putem mobilnog telefona, koje je sada još brže, lakše i sigurnije.

August

Donacije u vrijednosti od 100.000 EUR u humanitarne svrhe

Po izboru zaposlenih, sredstva su donirana Institutu za bolesti djece Crne Gore, domovima za stare, dnevnim centrima za djecu sa smetnjama u razvoju, Crvenom krstu, Domu za djecu bez roditeljskog staranja „Mladost“, Domu za osobe sa mentalnim smetnjama „Komanski most“. Sredstva za donaciju je obezbijedila NLB Grupa.

Oktobar

NLB festival održivosti

Svetski dan održivosti, 25. oktobar, NLB Banka je obilježila otvaranjem Festivala održivosti, u okviru kojeg smo predstavili naša dosadašnja dostignuća u oblasti održivosti. NLB Festival održivosti trajao je od 25. oktobra do 29. novembra, a u okviru njega je organizovano više događaja i aktivnosti.

Novembar

Isplata dividende

Po odluci Skupštine akcionara od 29. septembra, Banka je 6. novembra izvršila isplatu dividende akcionarima iz dijela dobiti ostvarene u 2019. i 2021. godini u ukupnom iznosu od 14.806 hiljada EUR.

Banka podstiče zelene investicije u Crnoj Gori

NLB Banka i EBRD potpisali su ugovor vrijedan 2 miliona eura za kreditiranje stanovništva za energetske efikasne investicije u stambene zgrade i smanjenje troškova i emisije CO₂.

Decembar

Predstavljena renovirana upravna zgrada

Pod sloganom „Stara adresa, novi vidici“ Banka je predstavila renoviranu upravnu zgradu svojim klijentima, partnerima i saradnicima. Za samo 8 mjeseci, koliko je trajao projekat renoviranja, rekonstruisano je preko 4.000 m² radnog prostora, a tim od 100 profesionalaca je vrijedno radio na stvaranju modernog i energetske efikasnog radnog prostora.

Ključna dešavanja 2023. godine

Finansijski pokazatelji

Godina rekordne neto dobiti u iznosu od 26,6 miliona EUR, uz poboljšanje performansi u svim segmentima poslovanja, što je samo jedan od dokaza konstantnog organskog rasta Banke.

Neto kamatni prihodi bilježe snažan rast od 36%, generisani jakom kreditnom aktivnošću i rastom marže. Neto naknade i provizije porasle su 17% u odnosu na prethodnu godinu.

Rezultat prije obezvređenja i rezervisanja bilježi rast od 69% u odnosu na prethodnu godinu.

Poslovna aktivnost i projekti

Godinu su obilježile brojne kampanje i inovacije u cilju poboljšanja ponude, kako u segmentu fizičkih, tako i u segmentu pravnih lica. Novi realizovani krediti stanovništvu bilježe rast od 12% u odnosu na prethodnu godinu, dok je kod pravnih lica zabilježen rast od čak 95%.

Banka je i u 2023. godini nastavila intezivne aktivnosti na polju društveno odgovornog poslovanja, podržavajući brojne projekte i kampanje humanitarnog karaktera, kao i pružanjem finansijske podrške preduzetništvu i privredi. Uzimajući u obzir aktivnosti i posvećenost navedenom segmentu, kao i finansijske performanse, Banka je u 2023. godini dobila prestižnu nagradu renomiranog

finansijskog časopisa Euromoney: „Najbolja banka u Crnoj Gori“.

Kvalitet portfelja

Banka nastoji finansirati samo kreditno sposobne klijente koji pripadaju A i B bonitetnim grupama, što doprinosi kvalitetu kreditnog portfolija.

Stabilna tržišna situacija kao i prethodne godine (poreska reforma koja je dovela do uvećanja zarada stanovništva i uvećanje zarada u javnom sektoru) odrazila se i na stabilnost kvaliteta portfolija, što je uticalo na povoljan trošak rizika i u 2023. godini.

Prethodno navedeno, uz proaktivan pristup restruktuiranju i naplati portfolija NPE (nekvalitetna izloženost), dovelo je do smanjenja učešća NPE do nivoa 3,4% (-3 p.p) na kraju 2023. godine, uz jasnu strategiju daljeg smanjenja u narednom periodu.

Kapital i likvidnost

Koeficijent adekvatnosti kapitala na kraju 2023. godine iznosi 19,2% i značajno je iznad regulatornog minimuma (14,4%). Rastom akumulirane dobiti, Banka je poboljšala koeficijent adekvatnosti kapitala za 0,8 p.p.

Depoziti nebanaka na nivou bankarskog sektora bilježe rast od 5%, uz povećanje LTD-a (2022: 63%; 2023: 65%). Sa druge strane, ovaj pokazatelj se u Banci kretao u suprotnom smjeru, generisan jačim rastom depozita od rasta kredita i smanjio se sa 80% na 75%.

Banka je u svakom momentu aktivno upravljala likvidnim sredstvima, održavajući adekvatan nivo, usmjeravanjem viška likvidnosti u kupovinu hartija od vrijednosti.

Strategija i perspektiva

I pored izazovne geopolitičke situacije, izraženih inflatornih pritisaka i rizika u fiskalnoj sferi, dalji planovi se zasnivaju na strateškoj orijentaciji i potencijalu rasta u pojedinim segmentima uz jači fokus na digitalizaciju, uzimajući u obzir optimalnu alokaciju kapitala u odnosu na profitabilnost i sklonost riziku.

U fokusu će biti stabilan rast prihoda, uz održiv nivo troškova.

Banka će se i u budućnosti starati da doprinese poboljšanju kvaliteta života u regionu u kome posluje.

Kao dio NLB Grupe, posvećeni smo ispunjavanju potreba naših stejkholdera i održivom poslovanju.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Makroekonomski indikatori

Septembar 2023.

Rast BDP-a za prvih 9 mjeseci iznosio je 6,6%.
Bruto domaći proizvod Crne Gore u trećem kvartalu 2023. godine iznosio je 2.171,6 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 1.868,9 miliona eura. Stopa realnog rasta BDP-a u trećem kvartalu 2023. godine iznosila je 6,6% (6,1% rast u prvom kvartalu, 6,9% rast u drugom kvartalu 2023).

Industrijska proizvodnja je u prvih devet mjeseci 2023. godine u odnosu na isti period 2022. godine ostvarila rast od 6,0%. Rast proizvodnje je evidentiran u sektorima snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom od 33,1% i vađenje ruda i kamena od 2,4%, dok je pad zabilježen u sektoru prerađivačka industrija od 9,7%.

Godišnja inflacija u septembru 2023. godine, mjerena potrošačkim cijenama, iznosila je 7,9%, dok je godišnja stopa mjerena harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena iznosila 8,2%. Najveći rast cijena zabilježen je u kategoriji odjeća i obuće 8,4%, najviše zbog rasta cijena obuće od 10,6%.

Prosječna zarada (bruto) u septembru 2023. godine u Crnoj Gori iznosila je 998 eura, dok je prosječna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 800 eura. Prosječna (neto) zarada u septembru 2023. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine, zabilježila je rast od 11,4%.

Broj nezaposlenih lica u septembru 2023. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine manji je za 14,95%.

Broj dolazaka turista, u kolektivnom smještaju, u prvih devet mjeseci 2023. godine iznosio je 1,22 miliona što je za 23,87% više u odnosu na uporedni period prethodne godine. U istom periodu ostvareno je 4,56 miliona noćenja, što predstavlja rast od 18,86%.

Očekivanja i prognoze za 2024.

Svjetska banka prognozira rast crnogorskog BDP-a u 2024. godini od 3,2%.
Iako je rast u Crnoj Gori u 2023. godini bio snažniji od očekivanog, Svjetska banka u najnovijim prognozama predviđa pad crnogorskog BDP-a u 2024. godini sa 4,8 % na 3,2%, odnosno na 3,1% u 2025. godini.
Za 2024. godinu, 44. Vlada Crne Gore koja je izabrana 31. oktobra 2023. godine, najavila je unapređenje standarda penzionera, povećanjem minimalne penzije na 450 eura neto od 1. januara, što predstavlja povećanje od 52%, kao i početak implementacije dodatnih mjera do kraja godine koje će dovesti do rast minimalne neto zarade na 700 eura, i prosječne neto zarade, koja će iznositi 1.000 eura. Kapitalnim budžetom je planiran snažan investicioni

ciklus, koji je za 40 miliona eura veći u odnosu na 2023. godinu, za početak izgradnje druge dionice autoputa od Mateševa do Andrijevice. Očekuje se realizacija 94 projekta u 2024. godini, od čega je 80 novih projekata, što će dati zamah investicijama. Planirano je unapređenje regionalnog razvoja izmjenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kojim će se opredijeliti više novca za opštine na sjeveru. Očekuje se da se sve planirano postigne fiskalnom konsolidacijom, odnosno da sve tekuće obaveze budu finansirane iz tekućih prihoda.
U naredne tri godine planiran je suficit tekuće potrošnje, zaduživanje isključivo za otplatu starih dugova (za koje je u tom periodu neophodna 1,6 milijarda eura) i za finansiranje kapitalnih projekata, kojima se utiče na dalji razvoj i stvara nova ekonomska vrijednost.

Kretanje ključnih makroekonomskih indikatora u Crnoj Gori

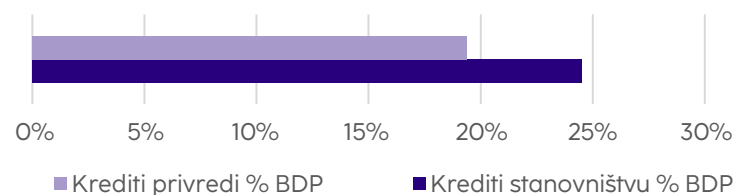
	2020.	2021.	2022.	2023.
BDP (godišnja stopa rasta %)	-15,3	13,0	6,4	6,6
Platni bilans (%BDP)	-26,0	-10,8	-18,3	8,9
Javni dug (%BDP)	105,3	84,0	70,8	60,2
Prosječna inflacija (%)	-0,9	4,6	17,2	4,3
Stopa nezaposlenosti (%)	17,9	16,6	14,7	11,8

Bankarski sektor

Bankarski sistem je tokom 2023. godine bio stabilan i visoko likvidan.

Zabilježen je rast aktive banaka, između ostalog i po osnovu značajnog povećanja njihovog ulaganja u hartije od vrijednosti. Veći uticaj na povećanje aktive imao je rast kredita, pri čemu su tokom prve polovine godine najviše porasli krediti odobreni nerezidentima, odnosno stanovništvu, dok su najveći udio u ukupnim imali gotovinski i krediti odobreni za likvidnost. Trend rasta aktivnih kamatnih stopa, započet u drugoj polovini prethodne, nastavljen je i tokom 2023. godine, prevashodno kao odraz kretanja na međunarodnim finansijskim tržištima.

Kreditni privredi i stanovništvu u Crnoj Gori u 2023. godini

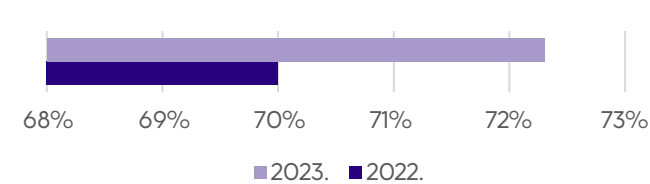

Kretanje kredita i depozita bankarskog sistema u Crnoj Gori u 2023. godini (stanje na 30. septembar 2023.)

	u mil EUR	Δ % YoY
Privreda krediti	1.460	3,3
Fizička lica krediti	1.734	9,2
Privreda depoziti	2.201	-5,2
Fizička lica depoziti	2.730	11,1

Ukupna aktiva banaka na kraju trećeg kvartala 2023. godine bila je na istorijskom maksimumu i iznosila je 6,8 milijardi eura. Kapital banaka na kraju trećeg kvartala 2023. godine iznosio je 808,5 miliona eura, što predstavlja rast od 31,8 % na godišnjem nivou. Depoziti u bankama su na kraju trećeg kvartala 2023. godine iznosili 5,6 milijardi eura, što je uvećanje na godišnjem nivou od 11,2%. Ukupno odobreni krediti banaka na kraju trećeg kvartala 2023. godine iznosili su 3,9 milijardi eura i bilježe rast od 8,92% u odnosu na isti period prethodne godine. Trend pada nekvalitetnih kredita se nastavio u 2023. godini, pa je njihovo učešće u ukupnim kreditima na kraju trećeg kvartala 2023. godine iznosilo 5%. Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa banaka na ukupno odobrene kredite na kraju trećeg kvartala 2023. godine iznosila je 5,92% i u odnosu na isti period 2022. godine viša je za 0,80 pp.

Kretanje LTD (kredit/depoziti)

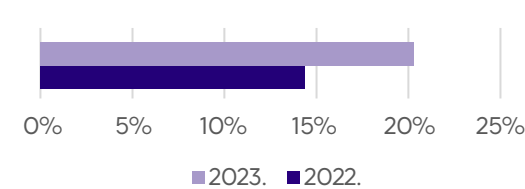

Kretanje ključnih indikatora bankarskog sistema u Crnoj Gori u 2023. godini (stanje na 30. septembar 2023.)

Neto kamatna marža		Nekvalitetni krediti		Koeficijent solventnosti	
2022. %	2023. %	%	Δ pp YoY	%	Δ pp YoY
4,0	4,8	5,0	-15,25	20,7	12,5

Krajem godine usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci Crne Gore kojim se vrši potpuno usklađivanje važećeg Zakona o Centralnoj banci Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda, a u cilju snaženja institucionalne, funkcionalne, personalne i finansijske nezavisnosti Centralne banke Crne Gore. Primjenom BRRD 2 Direktive (Bank Recovery and Resolution Directive), čiji su ključni aspekti od strane Centralne banke Crne Gore predstavljeni u 2023. godini poslovnim bankama, značajno će biti poboljšana mogućnost sprovođenja sanacije kreditnih institucija u Crnoj Gori. Najznačajniji aspekt se odnosi na kvalifikovane obaveze koje će banke koristiti za ispunjavanje minimalnog zahtjeva za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama (MREL zahtjev).

ROE (povrat na kapital) kretanje (stanje na 30. septembar 2023.)

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikator
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Regulatorno okruženje

Tokom 2023. godine, nastavljene su aktivnosti na donošenju podzakonskih akata za izmjene i dopune **Zakona o platnom prometu**, u cilju omogućavanja uslova za njegovu punu implementaciju i usaglašavanje sa PSD2 Direktivom (Payment Services Directive 2). Najvažniji podzakonski akti su:

- Odluka o obezbjeđivanju pouzdane provjere autentičnosti klijenta i zajedničkim i sigurnim otvorenim standardima komunikacije koja propisuje sigurnosne zahtjeve i izuzetke od primjene zahtjeva, koje treba da ispune pružaoci platnih usluga, u slučajevima propisanim Zakonom;
- Odluka o sigurnosnim mjerama za operativne i sigurnosne rizike povezane sa platnim uslugama kojom se utvrđuju sigurnosne mjere za operativne i sigurnosne rizike povezane sa platnim uslugama, kao i uspostavljanje, sprovođenje i praćenje sigurnosnih mjera.

- Odluka o izvještavanju o značajnim incidentima povezanim sa pružanjem platnih usluga.

U cilju implementacije **Zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama**, donijeta je Odluka o načinu i rokovima dostavljanja podataka o međubankarskim naknadama koja definiše način i rokove dostavljanja Centralnoj banci Crne Gore, podataka o međubankarskim naknadama koje pružaoci platnih usluga naplaćuju prilikom izvršavanja platnih transakcija u Crnoj Gori, na osnovu platnih kartica izdatih potrošačima.

U cilju dalje razrade odredbi **Zakona o kreditnim institucijama** koje se odnose na zaštitu klijenata, Centralna banka Crne Gore je donijela Odluku o načinu i rokovima za dostavljanje podataka o prigovorima klijenata kreditnih institucija i korisnika finansijskih usluga. Banka je preduzela neophodne aktivnosti prilagođavanja novom načinu izvještavanja Centralne banke po ovom pitanju.

U cilju dalje stabilizacije finansijskog sistema, Centralna banka Crne Gore je usvojila Odluku o izmjenama Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uti-

caja epidemije zarazne bolesti Covid 19 i situacije u Ukrajini na finansijski sistem, koja uvodi mogućnost isplate cijele dividende ili njenog dijela, u novcu, uz zadovoljavanja određenih uslova, prethodnu saglasnost Centralne banke i sa utvrđenim planom dinamike isplate.

Takođe, izmjenom Odluke o makroprudencijalnim mjerama koje se odnose na kredite koje kreditne institucije odobravaju fizičkim licima, produžava se primjena makroprudencionih mjera na period od još godinu dana, tj. do 31. decembra 2024. godine.

Skupština Crne Gore je krajem 2023. godine usvojila **Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma**. Usaglašavanje sa propisom je u toku.

Banka prati i primjenjuje Odluke o uvođenju (ili izmjenama i dopuni) međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije, koje usvaja Vlada Crne Gore.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Opis poslovne aktivnosti

NLB Banka AD Podgorica je akcionarsko društvo registrovano za obavljanje bankarskih usluga.

NLB Banka AD Podgorica (u daljem tekstu Banka), osnovana je 1990. godine. Banka je 1995. godine registrovana kao akcionarsko društvo kod Privrednog suda u Podgorici. Tokom 2002. godine, nakon usaglašavanja sa Zakonom o privrednim društvima, izvršen je upis u Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici – registarski broj 4-0006161/001.

Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 275 (Rješenje broj 02/3-282/2-02). Banka se kotira na Monte-negro berzi, na listi Podsegment slobodnog tržišta akcija. Shodno Zakonu o kreditnim institucijama, Ugovoru o osnivanju, Statutu i Rješenju Centralne banke Crne Gore,

Banka ima odobrenje za obavljanje sljedećih usluga:

- Primanje depozita ili drugih povratnih sredstava;
- Odobravanje kredita, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite i zajmove za finansiranje komercijalnih poslova, otkup potraživanja sa ili bez regresa (faktoring), uključujući izvozno finansiranje na bazi otkupa sa diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja obezbjeđenih finansijskim instrumentima (forfeting);
- Finansijski lizing;
- Pružanje platnih usluga u skladu sa zakonom;
- Izdavanje garancija ili drugih jemstava;
- Trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta:
  - Stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove;
  - Valutnim i kamatnim instrumentima;
- Usluge neposredno povezane sa poslovima kreditiranja, kao što su: prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih lica i preduzetnika;
- Izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje tim

instrumentima, a u skladu sa zakonom;

- Iznajmljivanje sefova;
- Učestvovanje u emitovanju finansijskih instrumenata i pružanje usluga vezanih za emitovanje finansijskih instrumenata, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;
- Bavljanje poslova uslužnog prevoza gotovine (transport gotovine) koje Banka može da pruža u skladu sa odredbama zakona;
- Prodaja potraživanja;
- Obavljanje poslova pružanja usluga drugom pravnom licu koje će u formi oblika obavljanja privredne djelatnosti d.o.o. biti osnovano od strane NLB d.d. Ljubljana;
- Poslovi zastupanja u osiguranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;
- Pružanje usluga upravljanja platnim sistemima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet;
- Druge usluge koje Banka može da pruža u skladu sa odredbama zakona.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Poslovanje Banke

Pozicija na tržištu

Banka je završila godinu sa udjelom u kreditima fizičkim licima od 23%, uz 11,5% udjela u kreditima pravnim licima.

Krediti	% rasta/pada 2023.		promjena učešća 2023.
	NLB	Bankarski sektor	
Pravna lica	2,5%	3,7%	-0,1%
Država	44,8%	21,6%	1,5%
Fizička lica	10,2%	9,2%	0,2%
Kreditni nebanke	9,2%	7,7%	0,2%

Na dan 31. decembra 2023. udio u depozitima fizičkih lica je iznosio 16,6%, dok je udio u bazi depozita pravnih lica iznosio 12,9%.

Depoziti	% rasta/pada 2023.		promjena učešća 2023.
	NLB	Bankarski sektor	
Pravna lica	26,4%	-4,6%	3,2%
Država	27,2%	28,8%	-0,1%
Fizička lica	7,9%	11,0%	-0,5%
Depoziti nebanke	15,2%	4,8%	1,3%

Analiza finansijskog rezultata

Banka je i u 2023. godini nastavila trend stabilnog poslovanja i ostvarila rekordnu neto dobit u iznosu od 26,6 miliona EUR, uz rezultat prije rezervacija i poreza u iznosu od 29 miliona EUR. Realizovana neto dobit bilježi rast u iznosu od 11,1 miliona EUR u odnosu na prethodnu godinu.

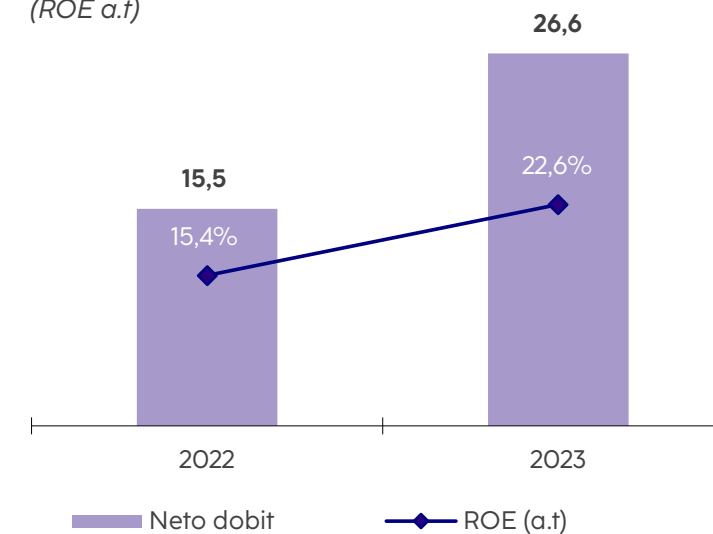
Kada je u pitanju obim kreditiranja, Banka bilježi bolje rezultate u odnosu na prethodnu godinu - novoodobreni krediti bilježe rast od 43%. Na ovakav trend, između ostalog, uticaj su imali blagovremeno organizovane i dobro sprovedene kampanje potrošačkih kredita, uz rast zarada u javnom sektoru i par većih plasmana u segmentu poslovanja sa pravnim licima. Uz nastavak pune posvećenosti klijentima i konstantno inoviranje ponude, zabilježen je značajan godišnji rast ukupnih bruto kredita od 50,4 miliona EUR, ili 9%. Rast kamatnih stopa uzrokovao rastom kamatnih stopa na međunarodnom tržištu, te rast portfelja, inovirana ponuda i poboljšana kreditna aktivnost, generisali su rast neto kamatnih prihoda od 36%.

Takođe, dobri rezultati prisutni su i u segmentu neto ne-kamatnih prihoda. Segment neto naknada i provizija bilježi rast od 17% u odnosu na 2022.

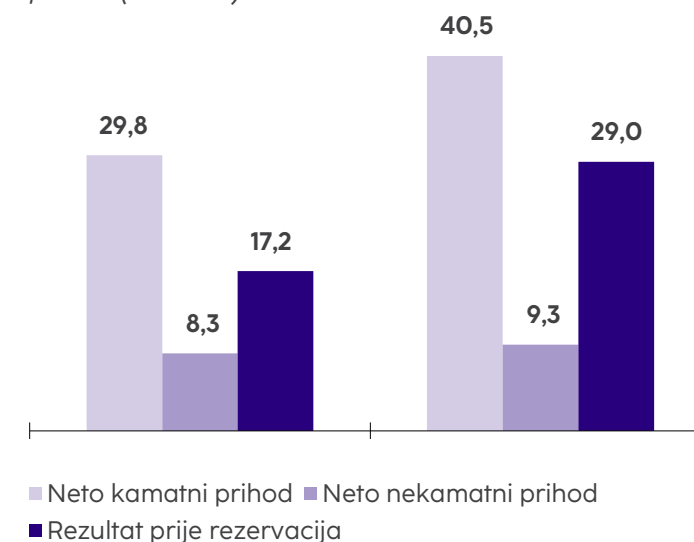
U 2023. godini zbog rasta obima kreditiranja došlo je do rasta rizikom ponderisane aktive u iznosu od 37,1 miliona EUR, dok je iznos regulatornog kapitala povećan za

10,5 miliona EUR, pa je koeficijent solventnosti porastao u odnosu na prethodnu godinu za 0,8 p.p. i značajno je iznad zakonskog minimuma; na kraju 2023. godine iznosio je 19,2% (zakonski minimum 14,4%).

Neto dobit (mil EUR)/ Povrat na kapital nakon poreza (ROE a.t)

Rezultat prije rezervacija, Neto kamatni/nekamatni prihod (mil EUR)

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

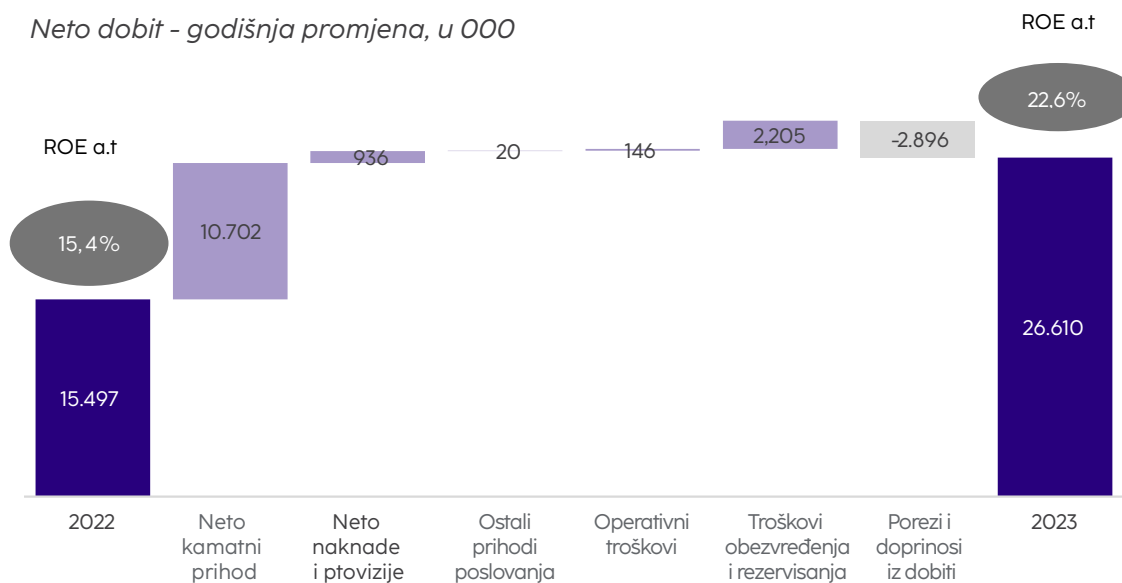
Povećanje neto dobiti u 2023. godini dominantno je uzrokovano rastom neto kamatnih prihoda, oslobađanjem ispravki za kredite, kao i rastom neto prihoda od naknada i provizija (posebno u dijelu neto prihoda od računa i platnog prometa).

Uprkos značajnom rastu neto operativnih prihoda, operativni troškovi su ostali na nivou iz prethodne godine (uz troškovnu disciplinu, uticaj je imao i evidentiran jednokratni trošak kod troškova zarada u iznosu od 1,56 miliona EUR u 2022. godini, po osnovu Rješenja Uprave prihoda i carina o plaćanju dodatnih poreza i doprinosa za period od 01.01.2017. do 31.03.2019. godine). Stoga, pod uticajem rasta već pomenutih neto operativnih prihoda (+11,7 miliona EUR ili +31%), došlo je do poboljšanja pokazatelja odnosa operativnih troškova i neto operativnog prihoda (CIR), koji je na kraju 2023. godine iznosio 41,7% (2022: 54,8%).

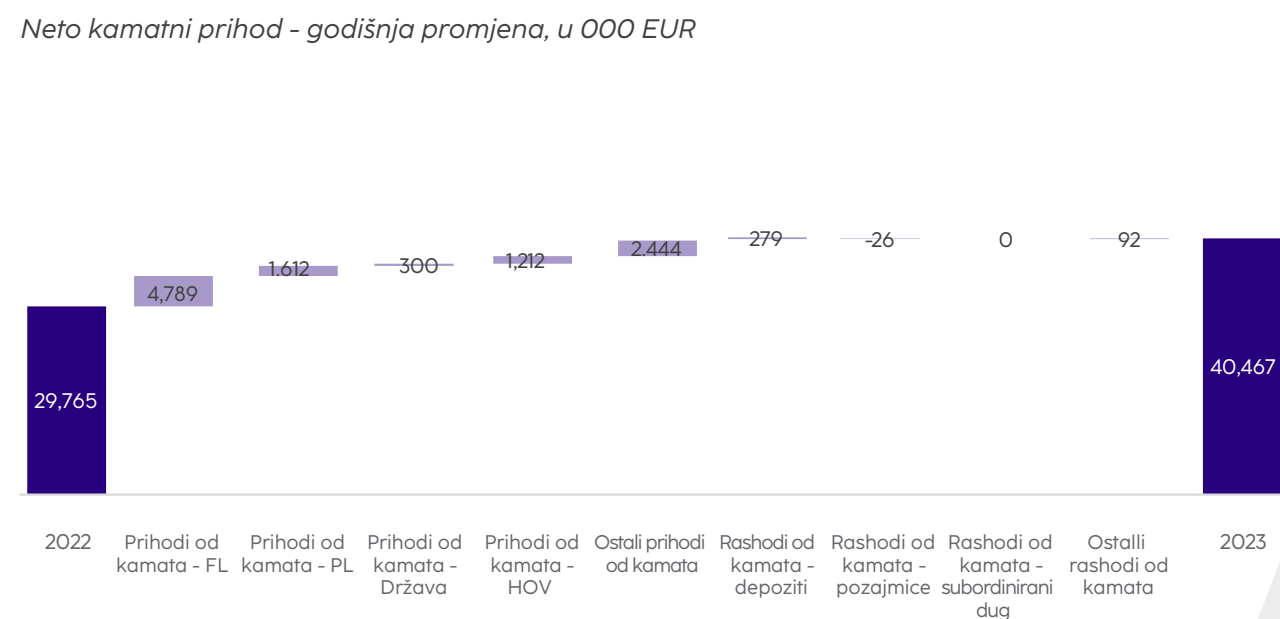
Bilans uspjeha

	2023	2022	Promjena	
Prihodi od kamata i slični prihodi	41.240	30.796	10.444 ▲	34%
Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	202	291	(89) ▼	-31%
Rashodi od kamata i slični rashodi	(975)	(1.322)	347 ▼	-26%
NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	40.467	29.765	10.702 ▲	36%
Prihodi od naknada i provizija	22.515	18.277	4.238 ▲	23%
Rashodi naknada i provizija	(16.019)	(12.717)	3.302 ▲	26%
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	6.496	5.560	936 ▲	17%
Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	1.111	1.311	(200) ▼	-15%
Neto dobitak/gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	(78)	24	(102) ▼	-425%
Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	(34)	-	(34) ▼	
Neto gubici/dobici od kursnih razlika	(42)	-	(42) ▼	
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	782	511	271 ▲	53%
Ostali prihodi	1.186	1.031	155 ▲	15%
Troškovi zaposlenih	(10.816)	(11.272)	456 ▼	-4%
Troškovi amortizacije	(2.313)	(2.360)	47 ▼	-2%
Opšti i administrativni troškovi	(7.608)	(7.251)	(357) ▲	5%
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvrjeđenja:	1.648	1.145	503 ▲	44%
Troškovi rezervisanja	1.374	(328)	1.702 ▼	-519%
Ostali rashodi	(117)	(89)	(28) ▲	31%
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	32.056	18.047	4.009 ▲	78%
Porez na dobit	(5.446)	(2.550)	(2.896) ▲	114%
NETO PROFIT	26.610	15.497	11.113 ▲	72%
Zarada po akciji/ u EUR	1,73	1,01	0,72 ▲	72%

Neto dobit - godišnja promjena, u 000

Neto kamatni prihod - godišnja promjena, u 000 EUR

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikator
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Rast neto prihoda od kamata uzrokovan je rastom prihoda od kamata (+33% ili 10,4 miliona EUR), vođen dominantno rastom u okviru segmenta stanovništva. Prihodi od kamata u segmentu pravnih lica, države, banaka, kao i u segmentu HOV takođe bilježe pozitivan trend.

Kamatni rashodi bilježe pad od 26% (347 hiljada EUR) u odnosu na prošlu godinu, uzrokovano padom kamatnih rashoda po depozitima u okviru segmenta stanovništva, usljed pomjeranja baze depozita u korist depozita po viđenju.

Ukupna zarada od neto naknada i provizija bilježi rast od 16,8% (936 hiljada EUR), dominantno uzrokovana rastom prihoda od platnog prometa, kao i zarade od osnovnih računa. Zarada od garancijskog poslovanja takođe bilježi povećanje u odnosu na prethodnu godinu, dok neto prihodi od kartičnog poslovanja bilježe blago smanjenje u odnosu na prošlu godinu.

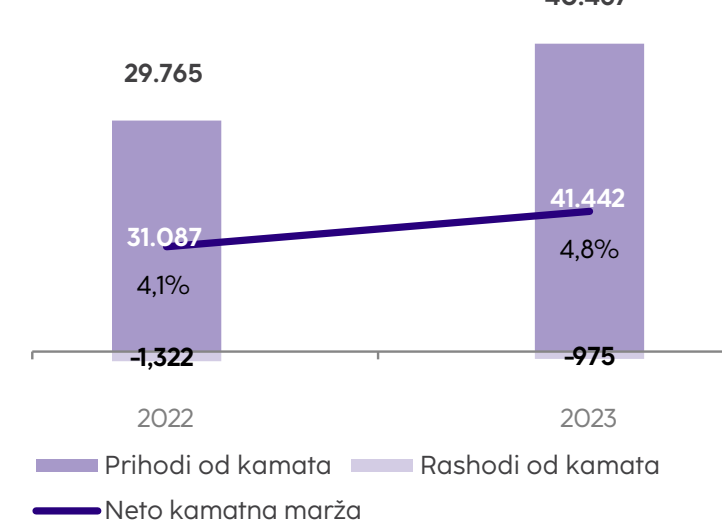
Kada je u pitanju *struktura neto operativnog prihoda*, zarada od neto nekamata bilježi pad udjela u neto operativnom prihodu: 18,7% (2022: 21,9%). Posljedično prihod od neto kamata povećao je udio: 81,3% (2022: 78,1%).

Operativni troškovi nisu zabilježili rast u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog nižih troškova rada (4% ili 456 hiljada EUR). Naime, tokom 2022. godine evidentiran je jednokratni trošak kod troškova zarada u iznosu od 1,56 miliona EUR na osnovu Rješenja Uprave prihoda i carina o plaćanju dodatnih poreza i doprinosa za period od 01.01.2017. do 31.03.2019. godine.

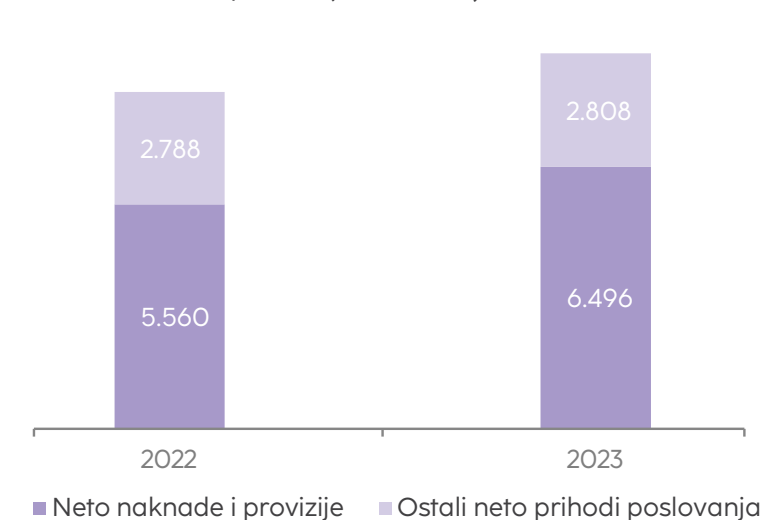
Usljed inteziviranja poslovne aktivnosti, opšti i administrativni troškovi bilježe rast od 5% ili 357 hiljada EUR u odnosu na prošlu godinu.

Sa druge strane, neto operativni prihod bilježi rast od 31%, pa CIR (kao pokazatelj pokrivenosti troškova neto prihodima) bilježi značajno poboljšanje; na kraju 2023. godine iznosio je 41,7%.

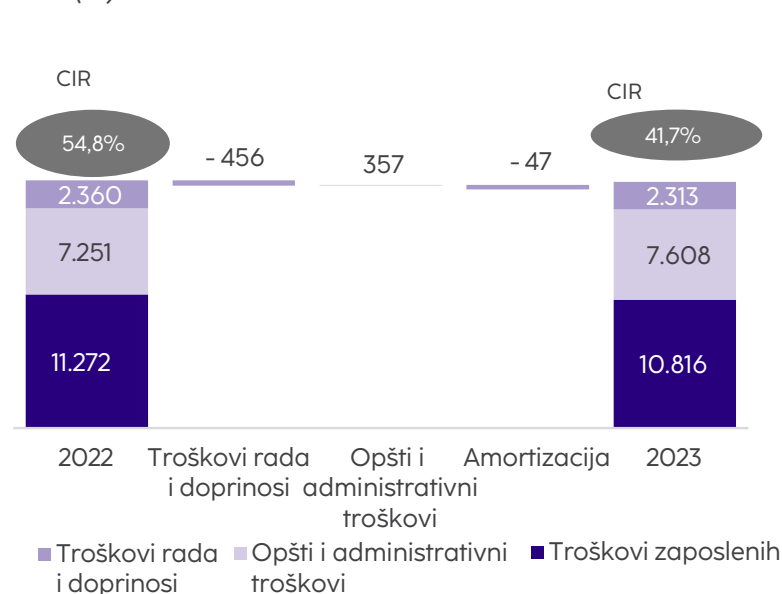
Neto kamatni prihod, (u 000 EUR)

Neto nekamatni prihod, (u 000 EUR)

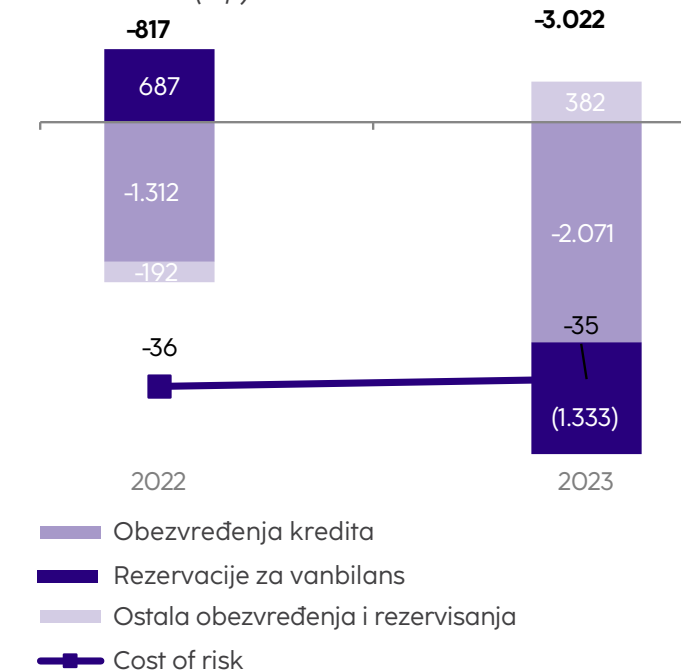
Operativni troškovi (u 000 EUR)
CIR (%)

Trošak rizika je i u 2023. godini bio negativan i iznosio -35 bazičnih poena, kao rezultat nastavka trenda dobrog kvaliteta portfelja i jakih aktivnosti na naplati.

Obezbvredjenje kredita je bilo za 759 hiljada EUR manje nego u prethodnoj godini, dominantno usled oslobađanja troška obezbvredjenja u okviru segmenta poslovanja sa pravnim licima, kao posljedica strategije aktivnog pristupa praćenju i restrukturiranju nekvalitetnih kredita. Obezbvredjenje vanbilansa je bilo za 574 hiljade EUR veće nego u prethodnoj godini, dominantno usled dodatnog troška obezbvredjenja u okviru segmenta poslovanja sa pravnim licima, kao posljedica rasta vanbilansne izloženosti. Ostala obezbvredjenja i rezervisanja su zabilježila pad u iznosu od 2 miliona EUR u odnosu na nivo iz prethodne godine.

Troškovi obezbvredjenja i rezervisanja (u 000 EUR),
Trošak rizika (b.p)

Analiza bilansa stanja

Bilans stanja

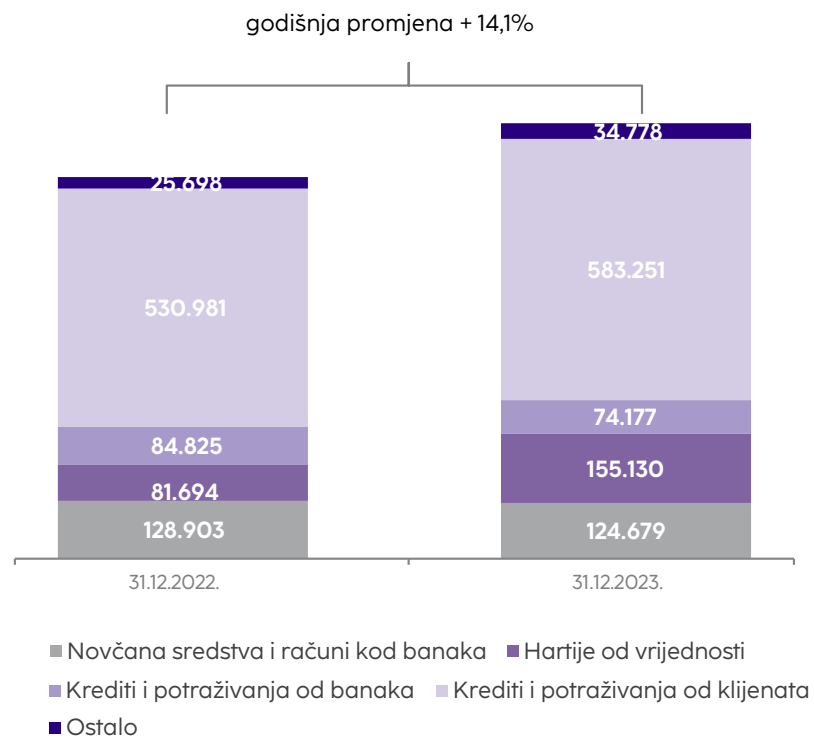
	31.12.2023.	31.12.2022.	Change	
SREDSTVA				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	124.679	128.903	(4.224) ▼	-3%
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	789.697	673.433	116.264 ▲	17%
Kredit i potraživanja od banaka	74.177	84.825	(10.648) ▼	-13%
Kredit i potraživanja od klijenata	583.251	530.981	52.270 ▲	10%
Hartije od vrijednosti	128.385	56.220	72.165 ▲	128%
Ostala finansijska potraživanja	3.884	1.407	2.477 ▲	176%
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	26.745	25.475	1.270 ▲	5%
Hartije od vrijednosti	26.745	25.475	1.270 ▲	5%
Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	98	-	98 ▲	100%
Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	2.307	-	2.307 ▲	100%
Investicione nekretnine	198	793	(595) ▼	-75%
Nekretnine, postrojenja i oprema	19.706	13.302	6.404 ▲	48%
Nematerijalna sredstva	1.845	1.909	(64) ▼	-3%
Odložena poreska sredstva	1.614	1.387	227 ▲	16%
Nematerijalna sredstva	5.126	6.899	(1.773) ▼	-26%
UKUPNA SREDSTVA	972.015	852.101	119.914 ▲	14%
OBAVEZE				
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	821.730	719.876	101.854 ▲	14%
Depoziti banaka	974	1.170	(196) ▼	-17%
Depoziti klijenata	798.018	692.873	105.145 ▲	15%
Kredit banaka	7.600	9.436	(1.836) ▼	-19%
Kredit klijenata koji nijesu banke	15.138	16.397	(1.259) ▼	-8%
Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	557	291	266 ▲	91%
Ostale finansijske obaveze	557	291	266 ▲	91%
Derivatne finansijske obaveze kao instument zaštite	2.340	-	2.340 ▲	100%
Rezerve	4.859	6.248	(1.389) ▼	-22%
Tekuće poreske obaveze	5.513	2.465	3.048 ▲	124%
Odložene poreske obaveze	836	392	444	113%
Ostale obaveze	12.125	12.172	(47) ▼	-0%
Subordinisani dug	2.438	2.438	- ▲	0%
UKUPNE OBAVEZE	850.398	743.882	106.516 ▲	14%
KAPITAL				
UKUPAN KAPITAL	121.617	108.219	13.398 ▲	12%
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE	972.015	852.101	119.914 ▲	14%

Bilansna suma u 2023. godini bilježi rast od 119,9 miliona EUR (+14%). Na strani pasive, najveći dio rasta je ostvaren na poziciji depozita klijenata, u iznosu od 105,1 miliona EUR, dok je kapital porastao za 13,4 miliona EUR. Na strani aktive, najveći dio rasta je ostvaren zbog rasta portfolija HOV (+73,4 miliona EUR), kao i usljed rasta kredita i potraživanja od klijenata (+52,3 miliona EUR). Nekretnine, postrojenja i oprema takođe bilježe rast od 6,4 miliona EUR, dok kredit i potraživanja od banaka bilježe pad od 10,6 miliona EUR, kao i novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka za 4,2 miliona EUR.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Struktura aktive, (u 000 EUR)

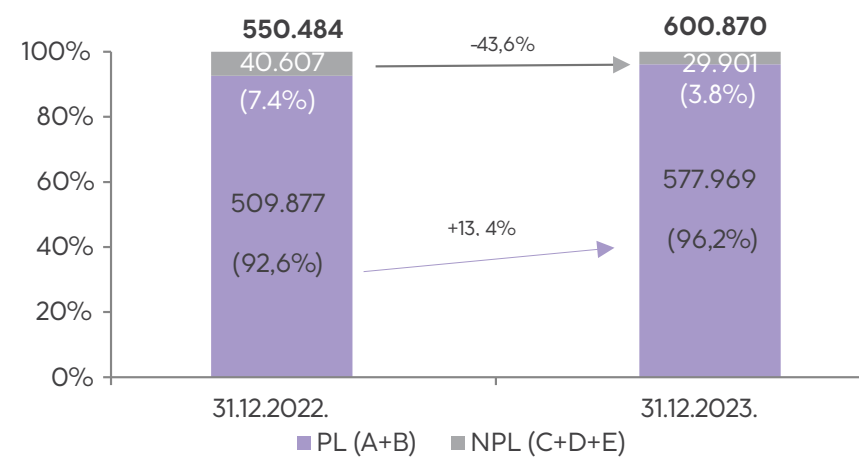

Struktura aktive Banke ostala je stabilna, sa kreditima i potraživanjima od klijenata kao dominantnim segmentom.

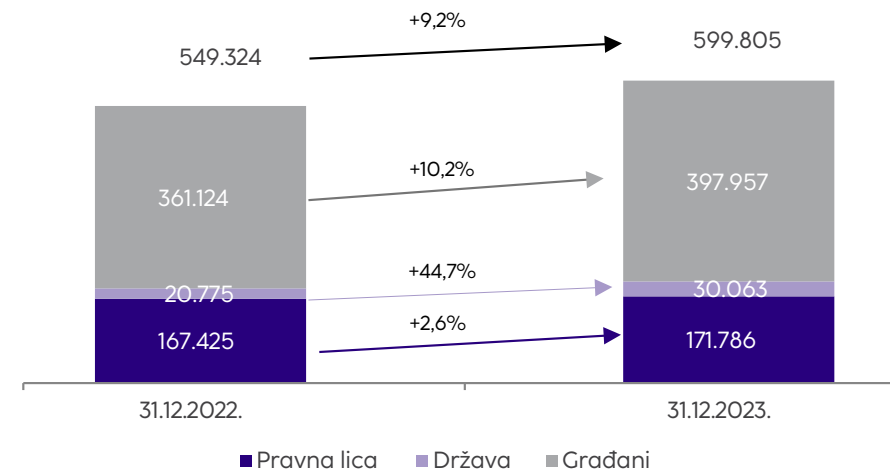
Usled velikog rasta depozita klijenata u sistemu i u toku 2023. godine došlo je do rasta novčanih sredstava i stanja na računima, kako kod Centralne banke Crne Gore, tako i na korespondentnim računima u inostranstvu. Iz tog razloga Banka je odlučila da investira dodatna novčana sredstva u HOV, čime je učešće istih povećano na 16%, učešće kredita i potraživanja od klijenata smanjeno je sa 62,3% na 60%, a učešće novčanih sredstava i računa kod banaka je 12,8% ukupnih sredstava.

Ukupni neto krediti nebankarskom sektoru bilježe porast u iznosu od 52,3 miliona EUR, uz porast bruto kredita u iznosu od 50,4 miliona EUR i smanjenje ispravke vrijednosti po kreditima za 1,8 miliona EUR. Bruto kvalitetni krediti zabilježili su povećanje u iznosu od 68,1 miliona EUR, čineći 96,2% ukupnih bruto kredita na kraju 2023. godine. Krediti građanima bilježe stopu rasta od 10,2%, krediti pravnim licima povećani su za 2,6%, dok su krediti državi povećani za 44,7%. Usljed aktivne strategije upravljanja NPL-om u toku 2023. godine, udio nekvalitetnih kredita smanjen je za 3,6 p.p. u 2023. godini, i čini 3,8% ukupnih bruto kredita.

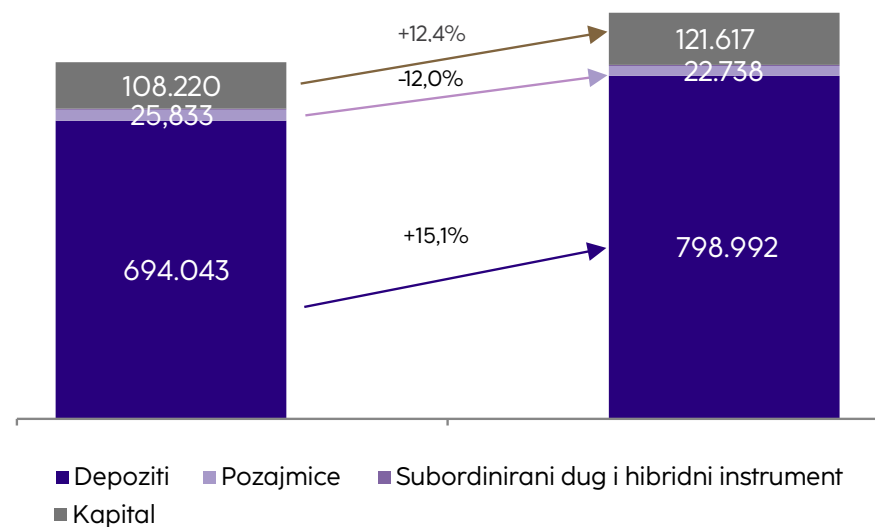
Bruto krediti nebankama bez kamata i vremenskih razgraničenja-bonitetna struktura kreditnog portfelja

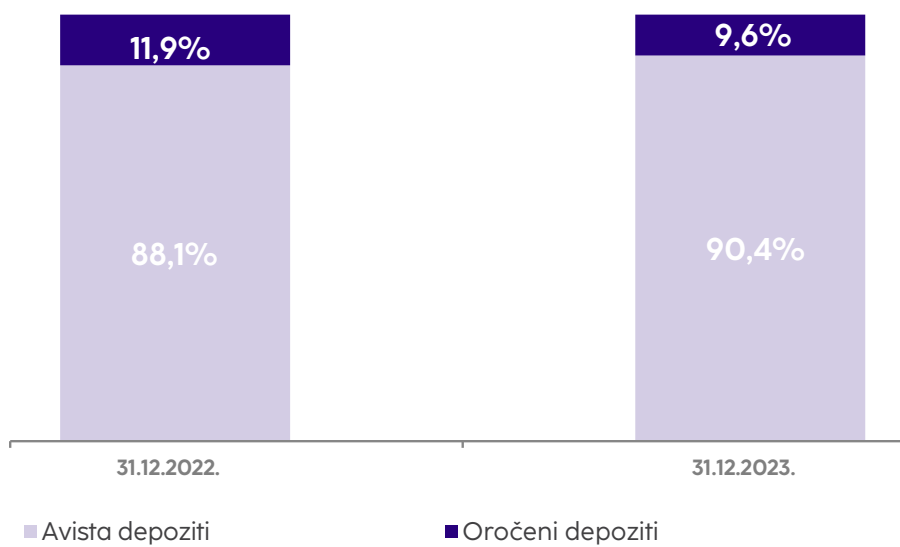
Kretanje stanja bruto kredita nebankama po segmentima, u 000 EUR

Kretanje strukture izvora, u 000 EUR

Struktura depozita, (u 000 EUR)

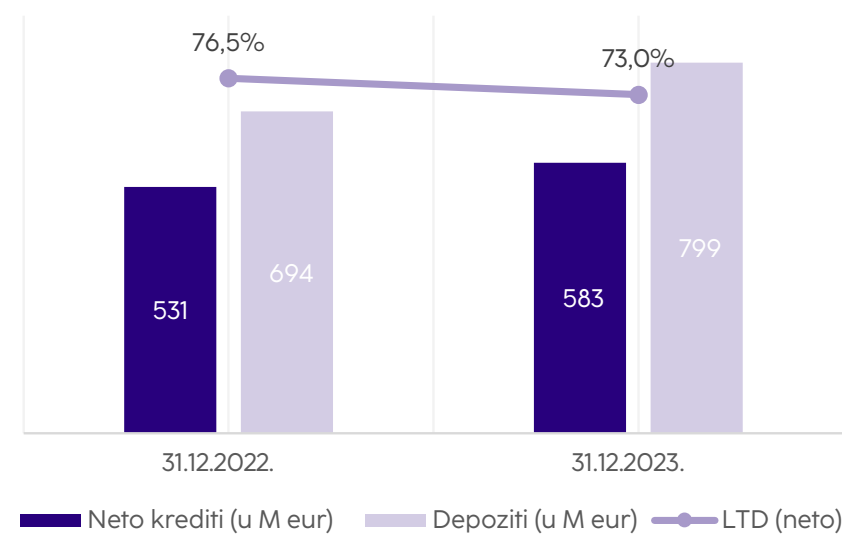
Kada su u pitanju izvori, **Banka se dominantno oslanja na depozite, čiji udio u ukupnim izvorima iznosi 82%.**

Dominantni su depoziti fizičkih lica, sa udjelom od 57%, dok depoziti pravnih lica i države čine 43% ukupnih depozita nebankarskog sektora. Avista depoziti čine 90,4% ukupnih depozita, što predstavlja rast od 2,3 p.p. u odnosu na prethodnu godinu.

U 2023. godini Banka bilježi rast depozita od 15,1% i knjigovodstvenog kapitala od 12,4%, dok su pozajmice zabilježile pad od 12%.

Odnos neto kredita u odnosu na depozite je smanjen na nivo od 73% zbog ostvarene veće stope rasta depozita u odnosu na kredite.

Kretanje LTD(neto) pokazatelja

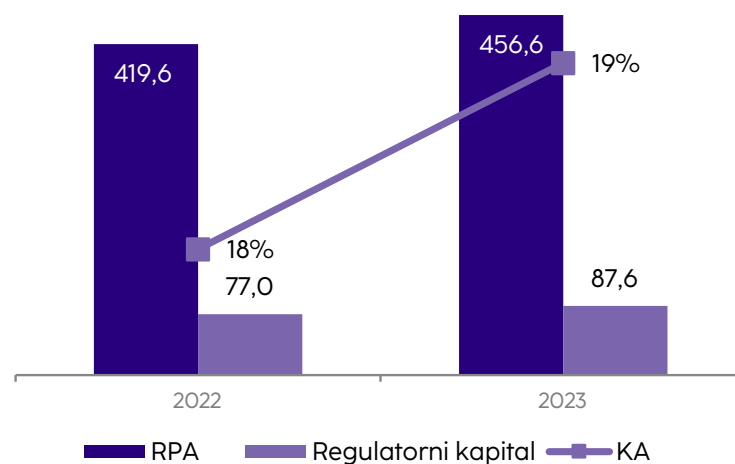

Kapital i adekvatnost kapitala

Koeficijent adekvatnosti kapitala ostao je značajno iznad zakonskog minimuma, te je na kraju 2023. godine iznosio **19,2%** (zakonski minimum 14,4%).

Regulatorni kapital je zabilježio godišnji rast od 14%. Banka je, uz odobrenje CBCG, uključila dio dobiti 2023. godine u iznosu od 8 miliona EUR u izračun stavki redovnog osnovnog kapitala na 31.12.2023. godine. Na drugoj strani, rizikom ponderisana aktiva je povećana za 8,8% ili 37,1 miliona EUR.

Adekvatnost kapitala

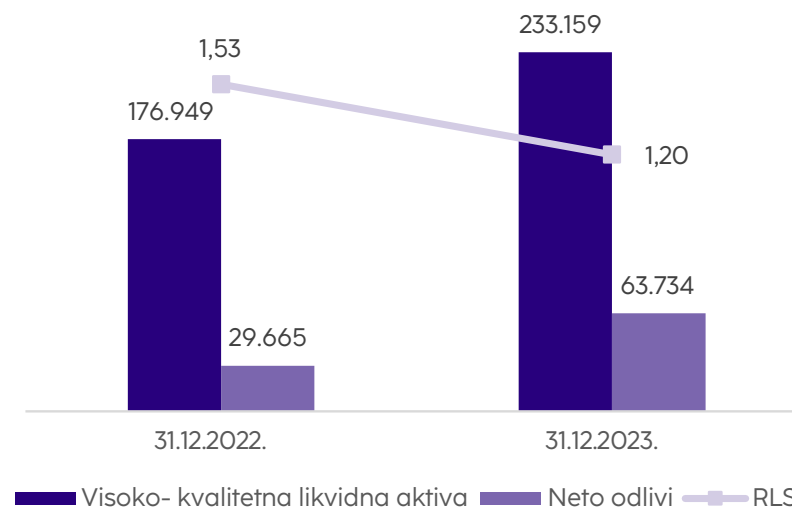

Likvidnosna pozicija

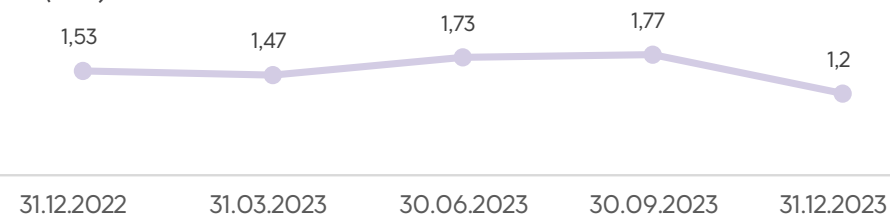
Likvidnosna pozicija Banke je stabilna, sa visokim učešćem neblokiranih likvidnih rezervi u ukupnoj aktivni (24% po stanju na 31. decembar 2023. godine). Svi ključni pokazatelji likvidnosti su u okviru granica definisanih Rizik apetitom Banke.

Banka je tokom 2023. godine imala visok pokazatelj RLS (raspoloživa likvidna sredstva), značajno iznad zakonskog minimuma od 0,9. Na 31. decembar 2023. godine, RLS je bio niži u odnosu na prosječni nivo tokom 2023. (iznad zakonskog minimuma: +0,3 p.p), usljed toga što je Banka odlučila investirati dodatna novčana sredstva u HOV.

Likvidnosna pozicija

Likvidnosna pozicija -Raspoloživa likvidna sredstva (RLS) -kvartalni trend

Uticaj rata u Ukrajini na poslovanje Banke

Sukob Rusije i Ukrajine imao je ozbiljan uticaj na globalnu ekonomiju, te i dalje može imati velike negativne efekte na turističku tražnju u Crnoj Gori, uvažavajući visok procenat stranih turista u prethodnim godinama koji se odnosio na Ruse i Ukrajinke. Takođe, uvažavajući visoku zavisnost ekonomije od uvoza, indirektni efekti krize su bili značajni u Crnoj Gori, što se odrazilo na visok rast cijena goriva, građevinskih materijala, đubriva i hrane. Inflatorni pritisak imao je značajan uticaj na standard i kreditnu sposobnost građana i u 2023. godini, iako je došlo do povećanja prosječne zarade od 13% (novembar u odnosu na kraj 2022. godine). Uvažavajući navedeno, efekti krize ni u 2023. godini nisu doveli do slabljenja portfolija fizičkih lica, dok se turistička privreda pokazala otpornijom na eksterne šokove nego što se očekivalo kroz supstituciju tražnje na tržišta zapadne Evrope

i regiona bivše Jugoslavije, pa je kvalitet portfolija bio zadovoljavajući (poboljšana rejting struktura, značajno smanjen udio NPL-a, negativan CoR itd).

Centralna banka Crne Gore donijela je Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID19 i situacije u Ukrajini na finansijski sistem. Do 30. juna 2023. godine, kreditna institucija mogla je da iz izračuna stavki redovnog osnovnog kapitala isključi 100% iznosa nerealizovanih gubitaka, utvrđenih nakon stupanja na snagu ove Odluke, prilikom vrednovanja dužničkih finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju u skladu sa MSFI 9, koji su uključeni u ukupni ostali rezultat. Iznos koji se isključivao primjenom ove mjere utvrđivao se za potrebe obračuna redovnog osnovnog kapitala u periodu važenja iste, a osnovicu za njegov obračun predstavljala je razlika između tržišne vrijednosti dužničkih finansijskih instrumenata na dan 24. februar 2022. godine i tržišne vrijednosti tih instrumenata na dan obračuna tog kapitala.

Dužnički finansijski instrumenti na koje se primjenjivala ova mjera su dužnički finansijski instrumenti koje su emitovale centralne vlade iz člana 131 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija ("Službeni list CG", br. 128/20 i 140/21) i jedinice regionalne i lokalne samouprave iz člana 132 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija. Kreditna institucija dužna je bila da, najkasnije tri dana prije donošenja odluke o primjeni mjere iz tog stava, dostavi obavještenje Centralnoj banci Crne Gore o primjeni te mjere.

Nakon izbijanja rusko-ukrajinske krize, Banka je sa povećanom pažnjom pratila potencijalni uticaj krize na poslovanje i kreditnu sposobnost klijenata. Takođe, konverzijom značajnog dijela portfolija kredita sa varijabilnim kamatnim stopama na fiksne ili kombinovane, kao i korišćenjem računovodstva zaštite od rizika putem swap-ova kamatne stope, smanjen je kamatno indukovani kreditni rizik, koji je posljednica visokog rasta EURIBOR-a.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Poslovne jedinice

Banka ima sjedište u Podgorici i obavlja svoje aktivnosti kroz mrežu filijala i šaltera, koju čine 18 filijala i 3 šaltera, i to u: Podgorici (7), Ulcinju, Baru, Budvi (2), Cetinju, Bijelom Polju, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru (2), Nikšiću, Tivtu, Pljevljima i Beranama.

Poslovnice

PODGORICA	
Filijala Podgorica I	Bulevar Ivana Crnojevića 171
Filijala Podgorica II	Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 53
Filijala Podgorica V	Mall of Montenegro, Drpe Mandića bb
Filijala Podgorica VI	Cetinjski put 20, City Kvart
Filijala Podgorica VII	Rimski trg 3
Šalter Podgorica TCP	Bulevar Džordža Vašingtona 100
Filijala Stari aerodrom	Bulevar Pera Četkovića 52
TUZI	
Filijala Tuzi	Tuzi bb
BUDVA	
Filijala Budva	Mediteranska 19
Filijala Podkošljun Budva	Podkošljun bb
NIKŠIĆ	
Filijala Nikšić	Novaka Ramova 17
BIJELO POLJE	
Filijala Bijelo Polje	Tomaša Žižića 8
BAR	
Filijala Bar	Maršala Tita 24
BERANE	
Filijala Berane	Miloša Mališića bb
PLJEVLJA	
Filijala Pljevlja	Kralja Petra bb
HERCEG NOVI	
Filijala Herceg Novi	Trg Nikole Đurkovića bb
ROŽAJE	
Filijala Rožaje	Maršala Tita 45/a
KOTOR	
Filijala Kotor	Trg od oružja 431, Stari grad
Šalter Kotor	Trg od oružja bb
ULCINJ	
Filijala Ulcinj	26. novembra bb
CETINJE	
Filijala Cetinje	Balšića pazar bb
TIVAT	
Filijala Tivat	II Dalmatinske b.b.

Planirani budući razvoj

- Banka će se svakodnevno fokusirati na svoje klijente, uz aktivno istraživanje njihovih potreba za finansijskim uslugama i savjetima. Strateški će biti prepoznata po dobrom poznavanju svojih klijenata i njihovih potreba, nivou i brzini usluge i savjetodavnim sposobnostima, dostupnosti i konkurentnim proizvodima, uslugama i prodajnim kanalima.
- Banka će raditi sa ciljem uspostavljanja dugoročnih poslovnih odnosa sa klijentima u ključnim segmentima, kreirajući za njih dodatnu vrijednost uz adekvatan prinos za Banku; poštujući pritom standarde održivog poslovanja, u skladu sa Principima društveno odgovornog bankarstva Ujedinjenih nacija, čije je NLB Grupa potpisnica.
- Banka aktivno radi na optimizaciji, automatizaciji i digitalizaciji internih procesa, uvijek imajući u vidu najbolje korisničko iskustvo kao krajnji cilj.
- Banka svoje strategije sprovodi kako putem lokalno definisanih projekata, tako i projekata koji se implementiraju na nivou NLB Grupe.
- Jasan fokus ostaje i dalje na rastu kredita fizičkim licima i izgradnji apetita i ekspertize za rastuće kreditiranje mikro, malih i srednjih preduzeća. Predviđeni tržišni udio u kreditima povećava se na 17% (fizička lica 23,6%, pravna lica 10,6%).
  - Segment građana – fokus Banke za 2024. godinu biće na potrošačkim kreditima, uz dalje skraćivanje procedure odobravanja kredita kroz stabilizaciju rješenja za Consumer lending kreditiranje, širenje mreže partnera i pokretanje Kontakt centra kao prodajnog kanala. Za stambene kredite planirano je zadržavanje stabilnog tržišnog udjela, sa fokusom na uključivanje u nove projekte. Migracija klijenata na druge prodajne kanale

- (osim filijale) omogućitiće fokusiranje blagajnika na prodaju, što će dovesti do jačanja kapaciteta za kreditiranje i mogućnosti uspostavljanja poslovnih odnosa sa novim klijentima. Značajan fokus u 2024. godini biće usmjeren i na segment „zelenih“ kredita, posebno na kredite za obnovljive izvore energije i na zelene stambene kredite.
- Segment pravnih lica – fokus Banke za 2024. godinu biće na optimizaciji prodajnih mogućnosti kroz analizu tržišta i KYC/M („Know Your Client/Market“ ili „upoznajte svoje kupce/tržište“), te optimizaciji strukture portfelja i jačanju statusa pouzdane, efikasne i kvalitetne Banke, kao i na zelenom kreditiranju, posebno u domenu kredita za obnovljive izvore energije.

Upravljanje rizicima

Ciljevi i metode upravljanja rizicima

Područje upravljanja rizicima je uređeno zakonskim pravnim aktima, internim aktima na nivou Banke, kao i usmjerenjima matične banke – Nove Ljubljanske banke d.d. Ljubljana, koja važe za bankarske članice NLB Grupe. Upravljanje finansijskim rizicima se bazira na uspostavljanju odgovarajuće organizacione strukture u Banci, uspostavljanju i implementaciji kvalitetnih radnih procedura i adekvatnom sistemu internih kontrola. Nadzorni odbor nadzire postupak sprovođenja i efikasnost i efektivnost sistema upravljanja kreditnom institucijom, sprovođenje poslovne politike kreditne institucije, strateških ciljeva i strategije i politike kreditne institucija (banke). Upravni odbor redovno preispituje strateške ciljeve, strategije i politike upravljanja rizicima, uključujući i upravljanje rizicima koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem kreditna institucija posluje. Odbor za rizike savjetuje Nadzorni odbor o cjelokupnoj trenutnoj i budućoj sklonosti kreditne institucije ka preuzimanju rizika i strategiji i pomaže u nadzoru nad sprovođenjem strategije od strane višeg rukovodstva.

Cilj upravljanja pojedinačnim finansijskim rizicima (kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik, operativni i rizik zemlje) jeste minimiziranje rizika, uz postizanje projektovanih poslovnih i finansijskih rezultata i optimalnu upotrebu kapitala.

Proces upravljanja rizicima je regulisan i internim aktima koji definišu ciljeve upravljanja, metodologije i način praćenja pojedinih vrsta finansijskih rizika. Navedena interna akta (politike, procedure, metodologije) usvaja Upravni odbor Banke uz saglasnost Nadzornog odbora (ukoliko je potrebna). U hijerarhiji internih akata koja pokrivaju područje upravljanja finansijskim rizicima, posebno mjesto zauzimaju Standardi upravljanja rizicima, Strategija upravljanja rizicima, Rizik apetit, Interni sistem limita i pojedinačne Politike za upravljanje rizicima.

Rizik apetit daje smjernice o tome koji konkretni rizici i do koje mjere su prihvatljivi ili neprihvatljivi za Banku. Takav

okvir omogućava donošenje strateških i operativnih odluka na nivou cijele organizacije. Rizik apetit se definiše kroz *kvalitativne i kvantitativne ciljeve*, usklađene sa poslovnom strategijom Banke.

Strategija upravljanja rizicima definiše načine na koje Banka preuzima rizike u svojim poslovnim aktivnostima. Osnovna svrha strategije upravljanja rizicima je definisanje ključnih pretpostavki/orijentacija u preuzimanju rizika, u cilju ostvarivanja strateških poslovnih ciljeva.

Strateški cilj Banke je izgradnja dugoročno održivog poslovanja, a strategija upravljanja rizicima jeste potpora ovom strateškom cilju Banke. Prema strategiji upravljanja rizicima, Banka prudenčno preuzima rizike i obezbjeđuje dugoročno profitabilno poslovanje, vodeći računa o odnosu preuzetog rizika i ostvarenog prinosa.

Metode upravljanja finansijskim rizicima su definisane internim aktima Banke, prvenstveno kroz pojedinačne politike/metodologije upravljanja finansijskim rizicima.

U dijelu upravljanja kreditnim rizikom, jedan od alata upravljanja jeste analiziranje pojedinačnih zahtjeva za odobrenje plasmana, donošenje odluke o bonitetu klijenta i utvrđivanje limita izloženosti. Generalno, opredjeljenje Banke je da ograniči svoju izloženost prema pojedinačnim klijentima ili tzv. grupama povezanih lica do najviše 25% osnovnog kapitala Banke, čime se postiže disperzija rizika. Takođe, Banka nastoji da svoje plasmane usmjeri prema pojedinačnim klijentima, na način da se postigne što je moguće bolja diverzifikacija portfolija i u kontekstu izloženosti Banke prema pojedinačnim granama privrede.

U dijelu rizika likvidnosti, **ciljevi upravljanja** uključuju: obezbjeđivanje likvidnosti Banke na kratak i dugi rok, obezbjeđenje izvršavanja svih dospjelih obaveza, korišćenje najpovoljnijih izvora sredstava za izvršavanje dospjelih obaveza, poštovanje zakonskih kriterijuma i regulatornih zahtjeva, odnosno standarda na nivou NLB Grupe, kao i internih kriterijuma i ciljeva definisanih Politikom, odnosno drugim aktima Banke koji uređuju područje likvidnosti. Banka je definisala Plan upravljanja likvidnošću u vanrednim tj. nepredviđenim situacijama. Banka upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane (likvidne) rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa ročnosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza.

U dijelu tržišnih rizika (rizik deviznog kursa i rizik kamatne stope), **cilj** Banke je ograničavanje potencijalnog gubitka zbog promjena u nivou deviznih kurseva /kamatnih stopa na tržištu na nivo koji je prihvatljiv u pogledu rezultata poslovanja i adekvatnosti kapitala Banke. Upravljanje kamatnim rizikom se postiže usmjeravanjem poslovnih aktivnosti (cjenovni uslovi, ročnost plasmana i obaveza) na način koji obezbjeđuje da izloženost riziku bude na prihvatljivom nivou. Banka na dnevnom nivou prati i vrši usklađivanje sredstava i obaveza u pojedinačnim valutama (upravljanje valutnim rizikom).

U dijelu operativnih rizika, **cilj** Banke je ograničiti obim potencijalnih gubitaka iz operativnih rizika, odnosno gubitaka koji su posljedica neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslova, protivpravnih radnji i spoljnih događaja i ograničiti vjerovatnoću njihove realizacije na nivo koji je za Banku prihvatljiv s aspekta finansijske štete, a posredno i sa aspekta očuvanja ugleda Banke. Upravljanje operativnim rizicima se postiže mjerenjem i praćenjem gubitaka koji proizilaze iz operativnog rizika i identifikacijom i ocjenjivanjem nivoa operativnih rizika sa kojima se Banka suočava u svom poslovanju, za koje se, zavisno od utvrđenog nivoa rizika, utvrđuju adekvatne mjere za savlađivanje.

Izloženost rizicima

Izloženosti Banke prema pojedinačnim tipovima finansijskog rizika su usklađene sa apetitom rizika.

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak. Kreditni rizik pojedinačnog dužnika se izražava kroz bonitetnu klasu dužnika. Određivanje bonitetne klase (A, B, C, D, E) prethodi procesu odobravanja plasmana.

Učešće svake bonitetne klase u kreditnom portfoliju Banke na dan 31. decembra 2023. godine je prikazan niže:

	Kreditni plasmani %	Ispravka vrijednosti %
A	79,25%	16,41%
B	17,36%	16,31%
C	2,26%	34,71%
D	0,19%	2,43%
E	0,94%	30,14%
	100%	100%

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikator
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Jedan od indikatora kreditnog rizika jeste učešće tzv. ne-kvalitetnih kredita u ukupnom kreditnom portfoliju Banke. Nekvalitetnim kreditima se smatraju krediti za koje je utvrđen bonitet C, D i E. Procenat nekvalitetnih kredita (bonitet C, D, E) na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 3,39%. Reprogramirane izloženosti Banke na dan 31. decembra 2023. godine su na nivou od 19.313 hiljada EUR.

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći da isplati dospjele obaveze u svakom trenutku.

U skladu sa rizik apetitom, tolerancija za rizik likvidnosti je niska, pa Banka održava dovoljan nivo rezervi likvidnosti (*liquidity buffer*) i dobro diversifikovane izvore sredstava.

Svi ključni pokazatelji likvidnosti su u okviru granica definisanih Rizik apetitom Banke.

Na 31. decembar 2023. godine novčana sredstva, računi depozita kod centralnih banaka i potraživanja od banaka iznose 125 milion EUR. Sredstva na nostro računima iznose 74 miliona EUR, a hartije od vrijednosti bankarske knjige 155 miliona EUR. Banka stavlja naglasak na obim, strukturu i koncentraciju rezervi likvidnosti, imajući u vidu tržišna kretanja i potencijalne promjene istih.

Jednom mjesečno vrše se i stres testovi likvidnosti, koji se koriste kako bi se identifikovali potencijalni negativni događaji na likvidnost Banke. Koristeći stres testove, određuje se izloženost riziku likvidnosti i koliko šokovi mogu uticati na poslovanje Banke. Stres testovi bi trebalo da upozore Banku na buduće neočekivane odlive likvidnih rezervi. Bafer za likvidnost na 31. decembar 2023. godine iznosi 233.159 hiljada EUR.

Rezultati izračuna stabilnog dijela avista depozita na 31. decembar 2023. godine pokazuju i dalje povoljnu likvidnosnu poziciju, s obzirom da izračun pokazuje stabilni dio avista depozita u iznosu od 82%.

Tržišni rizici (rizici cijena) se odnose na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene kurseva stranih valuta i promjene kamatnih stopa na tržištu, mogu da utiču na visinu prihoda Banke ili na vrijednost finansijskih instrumenata. U tom smislu, govorimo o valutnom riziku, riziku kamatne stope i credit spread-u.

Izloženost **valutnom riziku** je na niskom nivou. Obim poslovanja sa stranim valutama je sam po sebi na nižem nivou. Takođe, razlika između sredstava i obaveza u pojedinačnim valutama se kreće u okviru propisanih limita. Na dan 31. decembra 2023. godine, najveća izloženost se vezuje za srpski dinar (RSD). Neto pozicija

u valuti srpskog dinara, kao razlika između sredstava i obaveza Banke u ovoj valuti je bila na nivou od 39 hiljada EUR (0,04% regulatornog kapitala Banke; limit 0,5% regulatornog kapitala).

Upravljanje **rizikom promjene kamatnih stopa** u bankarskoj knjizi se vrši na osnovu metoda mjerenja osjetljivosti neto kamatnih prihoda (ΔNII) na promjenu kamatne stope i mjerenja osjetljivosti ekonomske vrijednosti kapitala - *Economic Value of Equity* (EVE) metodologija. Mjerenje osjetljivosti neto kamatnih prihoda i ekonomske vrijednosti kapitala na promjenu tržišnih kamatnih stopa zasniva se na analizi kamatnih gapova. Gap analiza se odnosi na tehniku mjerenja rizika od promjene kamatnih stopa pomoću koje se sredstva, obaveze i vanbilansna aktiva raspoređuju u odgovarajuće vremenske okvire prema datumu ponovnog određivanja cijena (za instrumente sa varijabilnom kamatnom stopom) ili datumu dospelja (za instrumente sa fiksnom kamatnom stopom), u zavisnosti od toga koji je raniji. Na osnovu ΔNII metoda vrši se procjena uticaja promjene kamatnih stopa na tržištu na neto kamatni prihod Banke. Na osnovu otvorenih kratkoročnih kamatnih pozicija izračunatih gap analizom procjenjuju se promjene očekivanih kamatnih prihoda, koje su posljedica anticipiranih promjena tržišnih kamatnih stopa. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi - EVE, u odnosu na regulatorni kapital na 31. decembar 2023. godine iznosio je 9,29% (limit je 12%). Osjetljivost kamatnih prihoda (NII) na 31. decembar 2023. godine iznosila je 2,25%.

Politike upravljanja rizicima

Politike upravljanja rizicima su dio sveobuhvatnog i pouzdanog sistema upravljanja rizicima, koji je uključen u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbjeđuje da profil rizika Banke bude uvijek u skladu sa rizik apetitom, odnosno sklonošću Banke za preuzimanjem rizika. Politike i sistemi upravljanja rizikom se redovno sagledavaju kako bi odrazili promjene u tržišnim uslovima, proizvodima i uslugama koje se nude. Usvajanje strategije i politika za upravljanje rizicima je u nadležnosti Upravnog odbora Banke.

Najznačajnije politike kojima se uređuje područje upravljanja rizicima u Banci su:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja likvidnošću NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja valutnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja operativnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika investiranja u hartije od vrijednosti bankarske knjige NLB Banke,
- Politika upravljanja modelima
- Politika upravljanja kolateralima
- Politika upravljanja nefinansijskim rizicima.

Pored navedenih politika, u Banci se primjenjuju i različite metodologije i procedure za upravljanje rizicima.

Uvođenje ESG (Environmental, Social, & Governance) rizika u područje upravljanja rizicima

Banka uključuje ESG rizike u svoje poslovne strategije, okvir upravljanja rizicima i unutrašnje sisteme upravljanja. Usvajanjem programa održivosti NLB Grupe, Banka je implementirala glavne elemente održivosti u svoj poslovni model i redovno nadgleda integraciju ESG faktora i kriterijuma u poslovne i investicione odluke Banke za dugotrajnu korist klijenata i društva.

ESG rizici su sastavni dio kreditnog, likvidnosnog, tržišnog i operativnog rizika i Banka upravlja njima u okviru uspostavljenog okvira upravljanja rizicima. Upravljanje ESG rizicima prati smjernice matične banke NLB d.d., ECB i EBA, sa tendencijom njihove sveobuhvatne integracije u sve relevantne procese.

Banka je, kao članica NLB grupe, potpisala okvirne sporazume sa EBRD - Ugovor o garanciji sa Multilateralnom agencijom za garancije ulaganja - MIGA, i obavezala se na principe odgovornog bankarstva Ujedinjenih nacija.

U procesu odobravanja transakcije uspostavljeno je prikupljanje ESG podataka u KYC (know your client) fazi.

Provjera usklađenosti sa propisima predstavlja važan korak koji uključuje provjeru da li se klijent pridržava važećih zakona, propisa i standarda. Ako je transakcija klasifikovana sa visokim ESG rizikom, primjenjuje se strogi proces upravljanja odstupanjima koji obezbjeđuje dalju proširenu procjenu rizika. Tokom životnog vijeka projekta uspostavlja se ESG praćenje rizika kako bi se procijenio uticaj svakog rizika, kao i kreiranje strategije za njihovo ublažavanje. Na taj način, Banka obezbjeđuje da se rizici adekvatno adresiraju i da se sve promjene ili novonastali rizici identifikuju i odmah adresiraju.

Kao dio svoje strategije, Banka ne finansira djelatnosti povezane sa ugljem. Banka pažljivo razmatra potencijalne rizike reputacije i odgovornosti koji bi mogli nastati iz održivog finansiranja njenih klijenata. Posebna pažnja posvećena je odobravanju novih proizvoda i praćenju ispunjavanja relevantnih kriterijuma od strane klijenata. Obrađeni su dodatni ključni indikatori rizika, koji služe kao sistem ranog upozorenja u oblasti ESG rizika.

Sistem internih kontrola

Banka se u svakodnevnom poslovanju susrijeće sa rizicima koji su sastavni dio bankarskog sistema. Jedan od osnovnih zadataka Banke, koja je odgovorna za ostvarivanje ciljeva kako vlasnicima kapitala, tako i Centralnoj banci Crne Gore, je kontrola rizika, pri čemu uspostavljen i aktivan sistem interne kontrole daje razumne garancije za kontrolu rizika.

Sistem interne kontrole je, shodno Odluci o sistemu upravljanja u kreditnoj instituciji („Sl.list Crne Gore“, br. 119/20), definisan i predstavlja skup procesa i postupaka koji su uspostavljeni za adekvatnu kontrolu rizika, praćenje efikasnosti i efektivnosti poslovanja Banke,

pouzdanosti njenih finansijskih i ostalih informacija, kao i usklađenosti sa propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, u cilju obezbjeđivanja stabilnosti poslovanja Banke.

U skladu sa internim aktom Sistem internih kontrola NLB Banke AD Podgorica, rukovodioci organizacionih djelova, kao važni faktori za rad sistema interne kontrole, vrše nadzor efikasnosti i uspješnosti sistema interne kontrole i o tome vode evidenciju, odnosno, u slučaju otkrivanja kontrolnih nedostataka, izvještavaju nadređene. Rukovodioci svih organizacionih djelova moraju da obezbijede da je nadzor u obliku kontrolnih aktivnosti uključen u svaki dio procesa i da djeluje dinamično i u realnom vremenu.

Sektor interne revizije, kroz procjenu i vrednovanje primjenjenog sistema interne kontrole, vrši cjelokupan nadzor nad funkcionisanjem efikasnosti sistema interne kontrole. Sektor interne revizije preko nezavisnih i odgovarajuće osposobljenih i kompetentnih internih revizora obavlja svestrane interne revizije sistema interne kontrole, na osnovu godišnjeg plana revizorskih aktivnosti koji se zasniva na revizorskoj analizi rizika. Na osnovu obavljene revizije ocjenjuje ispravnost i efikasnost sprovođenja utvrđenih procedura i usklađenost tih procedura sa važećim propisima i odlukama Upravnog odbora Banke, Nadzornog odbora i Revizorskog odbora, ocjenjuje adekvatnost, kvalitet i efikasnost sprovedenih kontrola i izvještavanja koje obavljaju organizacione jedinice, funkcija kontrole rizika i funkcija praćenja usklađenosti, te ocjenjuje efikasnost i efektivnost sistema internih kontrola.

Organizacioni dio za kontrolu upravljanje rizicima priprema, odnosno definiše politike i procedure upravljanja rizicima, uspostavlja i razvija sistem mjerenja, procjene i izveštavanja o rizicima, nadzire sprovođenje

i odlučuje o određenim izloženostima, daje savjete u vezi odluka povezanih sa upravljanjem rizicima koje se donose i izvještava Upravni odbor, Nadzorni odbor ili odgovarajuće radno tijelo nadzornog odbora o tome da li su izloženosti rizicima i odluke o preuzimanju rizika u skladu sa sklonošću preuzimanja rizika i strategijom upravljanja rizicima Banke.

Organizaciona jedinica za praćenje usklađenosti poslovanja brine se za usklađenost internih akata sa zakonskim i podzakonskim propisima u oblastima koje su definisane u njenim internim aktima, redovno prati relevantno zakonodavstvo, standarde i norme etičkog ponašanja i druge promjene u pravnom okruženju, priprema ili učestvuje u pripremi odgovarajućih internih akata, savjetuje rukovodstvo i druge zaposlene u dijelu ispunjavanja obaveza i zahtjeva sa područja usklađenosti poslovanja i u dijelu razmatranja nastalih neusklađenosti, edukuje zaposlene sa područja integriteta i usklađenosti poslovanja, daje prijedloge za poboljšanje internih kontrola i druge smjernice u odnosu na opredijeljena područja rizika, u cilju poboljšanja njihovog savlađivanja, u saradnji sa funkcijom kontrole rizika provjerava usklađenosti novih proizvoda ili aktivnosti sa relevantnim propisima; a osim toga zadužena je za krovno starateljstvo sistema interne kontrole Banke.

Organizacione jedinice putem *Kataloga poslovnih rizika i ključnih internih kontrola Banke*, kvartalno izvještavaju o funkcionisanju internih kontrola u poslovnim procesima, koji su u nadležnost tih organizacionih jedinica, sa predlozima mjera za njihovo poboljšanje. Na osnovu podataka unijetih u Katalog, odnosno evidenciju internih kontrola, Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja godišnje priprema Sažetak izvještaja organizacionih jedinica o funkcionisanju sistema internih kontrola.

Aktivnosti razvoja

Svjedoci smo ubrzanog razvoja digitalnih tehnologija u bankarskom sistemu, i kao banka koja je pionir u pružanju servisa kroz digitalne kanale, nastavljamo u tom smjeru i imamo vrlo ambiciozna očekivanja koja će dovesti do značajnih izmjena u svakodnevnom radu klijenata, a i Banke. Kako bi klijentski servisi bili digitalno podržani, interni kapaciteti se razvijaju daljim unapređenjem CRM-a i optimizacijom internih procesa.

Značajna je sinergija na nivou NLB Grupe, jer se kroz razmjenu iskustava i znanja ostvaruje prednost u procesu digitalizacije Banke i doprinosi većoj internoj efikasnosti i boljem korisničkom iskustvu klijenata.

S tim u vezi, poslovanje Banke je strateški usmjereno na aktivnosti razvoja i unapređenja poslovanja, prije svega kroz inovacije i unapređenja na području informacione tehnologije, trasirajući time pravac daljeg razvoja Banke i približavajući se cilju digitalnog poslovanja u svakodnevnoj poslovnoj praksi.

U 2023. godini nastavljen je trend ubrzane digitalizacije. Kroz planske aktivnosti nastavljeni su procesi optimizacije i implementacije novih usluga u cilju pružanja kvalitetnije i efikasnije usluge klijentima.

Nastavak razvoja servisa baziranih na digitalnoj tehnologiji dobio je svoj pravac kroz uvećavanje kvaliteta i kreiranje novih rešenja. Ponuda Banke u dijelu tradicionalnih proizvoda je dodatno inovirana u skladu sa zahtjevima tržišta, dok je digitalizacija procesa najvažniji aspekt utvrđivanja budućeg pravca u tržišnom pozicioniranju Banke. Digitalna rešenja su izbalansirano odgovorila izazovima poslovanja svih segmenta rada sa stanovništvom, malim i srednjim preduzećima, kao i sa velikim kompanijama i državom.

Integracija sa servisima koji su poznati i već prihvaćeni od strane veće grupe klijenata doprinosi boljoj

povezanosti i komunikaciji, a otvara se i mogućnost daljeg povećanja obima i kvaliteta usluga, što će nužno dovesti i do većeg zadovoljstva klijenta.

Banka je usvojila strategiju razvoja kanala i time trasirala sebi put i očekivanja za naredni period.

U skladu sa utvrđenom strategijom razvoja kanala, krupni zahvati su izvršeni tokom godine, i to u nekoliko oblasti poslovanja. Po prvi put je upotrebljen prediktivni visokotehnološki model ocenjivanja kreditnog boniteta i njihovog daljeg procesuiranja, kreiran je proces utvrđivanja digitalnog stepena opremljenosti klijenata koji je doprineo kvalitetnijem upravljanju postojećim servisima, kroz praćenje povratnih eksternih reakcija su identifikovani procesi koji će dovesti do daljeg razvoja i prevazilaženje izazova.

Uticaj NLB Grupe i razmjena iskustava je doprinijela realizaciji Digitalnog novčanika na Google platformi i omogućavanje korišćenja servisa Google Pay za sve platne kartice banke.

Kroz sinergiju razvojnih planskih aktivnosti definisanih u strategiji NLB Grupe i Banke za srednjoročni period trasirani su dalji pravci i započeti procesi pojednostavljenja procesa i njihovog ubrzanja, sve u cilju pružanja kvalitetnije i efikasnije usluge klijentima.

Uspješno je realizovan niz infrastrukturnih i aplikativno - tehnoloških projekata, u cilju unapređenja sigurnosti cjelokupnog informacionog sistema i pružanja kvalitetnije IT podrške poslovnim procesima i razvojnim inicijativama, kroz postupke optimizacije postojećih i uvođenja novih inovativnih rešenja. Na grupnom nivou je nastavljen trend unifikacije hardverske opreme i implementacija centralizovanih rešenja u cloudu, a sve u cilju smanjenja troškova i lakšeg upravljanja odnosima sa dobavljačima. Banka kao dio NLB Grupe nastavlja da implementira servise i usluge u cloud platformi u cilju

obezbeđenja veće dostupnosti i pouzdanosti usluga, kako za klijente, tako i za zaposlene, istovremeno unapređujući i sigurnost informacionog sistema.

U segmentu infrastrukturnih projekata, posebna pažnja je posvećena povećanju sigurnosti i raspoloživosti cjelokupnog informacionog sistema. Kroz realizaciju više značajnih aktivnosti postignuto je unapređenje bezbjednosti i raspoloživosti cjelokupnog sistema. Vodeći računa o stabilnosti i pouzdanosti infrastrukturnog sistema, realizovane su planirane investicije kako bi sistem ostao na maksimalnom nivou raspoloživosti.

Unaprijeđeno je vođenje značajnih poslovnih procesa i kroz implementaciju RPA (Robotics Proces Automatization) alata dodatno automatizovani pojedini koraci u procesima. Značajan napredak je postignut u dijelu unapređenja kvaliteta i brige o podacima kroz redovnu kontrolu definisanih indikatora kvaliteta podataka, uz konstantno praćenje i unapređenje njihovog kvaliteta. Započeto je kreiranje izvještaja na Business Intelligence platformi i realizacija planiranog cilja korišćenja podataka kao resursa za dalji planski razvoj Banke. Core softversko rješenje je unaprijeđeno velikim brojem razvojnih i izvještajnih funkcija.

Modernizacije bankomatske mreže uz cash in funkcionalnost u svim filijalama banke i uključanje contactless modula značajno povećava korisničko iskustvo.

Mobilno bankarstvo za pravna lica je dodatni servis koji je omogućio svim korisnicima da koriste usluge banke i na mobilnim telefonima u skladu sa najsavremenijim trendovima.

Agilan pristup u realizaciji planiranih aktivnosti je postao praksa kroz realizaciju obuka na planu agilnog vođenja projekata i kroz primjenu stečenih znanja iz ove oblasti u realizaciji planiranih aktivnosti u praksi.

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Upravljanje kadrovima

Banka je svjesna da njen uspjeh zavisi od uspješnosti zaposlenih, te je stoga posebno posvećena aktivnostima razvoja njihovih potencijala, kao i njihovog osjećanja zadovoljstva i pripadnosti. U cilju jačanja svojih poslovnih uspjeha, Banka teži poboljšanjima i inovativnoj praksi što boljeg angažovanja i motivacije zaposlenih. Kao strateški partner poslovnog segmenta Banke, Sektor upravljanja ljudskim resursima (HR), je fokusiran na potrebe njenog organizacionog i kulturnog razvoja.

Kao dio kontinuirane brige Banke za unapređenje radne atmosfere kroz nivo motivacije i zadovoljstva svih zaposlenih u 2023. godini, organizovano je istraživanje mjerenja angažovanosti zaposlenih u NLB Banci, koje je pokazalo visok stepen unapređenja u posmatranom periodu.

Broj zaposlenih

NLB Banka je poslovnu godinu završila sa 378 zaposlenih.

Tradicija ulaganja u zaposlene

U skladu sa vrijednostima NLB Grupe, Banka vjeruje da je za uspješno uvođenje promjena, ključno ulaganje u razvoj potencijala zaposlenih.

Briga o našim zaposlenima je ključna vrijednost koja se ogleda u pružanju mogućnosti i brojnim aktivnostima koje su namjenjena svim zaposlenima. Organizaciona kultura se mijenja angažovanjem u različitim oblastima, omogućavanjem rotacije zaposlenih i promjenom

radnog okruženja, promovisanjem razmišljanja van okvira i ličnog razvoja. Kao rezultat toga, promjenom ponašanja mijenja se i organizaciona kultura, uz konstantno unapređenje.

Organizacija koja uči

Različite aktivnosti i obuke imaju za cilj podizanje svijesti i podsticanje zaposlenih da prihvate promjene, kreiranjem atmosfere pogodne za učenje i razvoj vještina, sa realizovanih više od 20.000 sati edukacije na nivou Banke.

Tokom 2023. godine Banka je nastavila praksu eksternih edukacija uz pomoć konsultanata na tržištu Crne Gore i u inostranstvu, a poseban akcenat je bio na prodajnom segmentu Banke, optimizaciji poslovanja, digitalizaciji i upravljanju podacima, unaprijeđenju leaderskih vještina, povećanju sinergije i timskog rada. Banka je u 2023. godini posebnu pažnju posvetila razvoju agilnog modela poslovanja u cilju usvajanja novih metoda saradnje između organizacionih jedinica i unapređenja efikasnosti, kako bi principi, vrijednosti i prakse agilnosti bili osnov svakodnevnog rada i komunikacije. Organizovana je prva interna NLB agilna timska nedelja koju je pohađalo čak 120 naših kolega, uz preko 1.000 časova edukacije. Banka je svojim zaposlenima omogućila korišćenje platforme za učenje - Udemy Business na kojoj je moguće pronaći edukacije iz gotovo svih oblasti profesionalnog i ličnog razvoja.

Dobrobit i zdravlje

Banka je posvećena pružanju znanja o dobrom zdravlju, stvaranju radnog okruženja koje omogućava kvalitetne međuljudske odnose i promovisanju aktivnosti koje unapređuju dobro zdravlje i zadovoljstvo zaposlenih.

Sistem nagrađivanja kao motivacija za angažovanost i posvećenost

Zarada zaposlenih Banke se sastoji iz fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio zarade utvrđuje se prema složenosti posla za koji je zaposleni zaključio ugovor o radu, dok varijabilni iznos zavisi od radnog učinka zaposlenog. Procjenu učinka vrši rukovodilac organizacione jedinice zaposlenog u odnosu na ciljeve postavljene za određeni period procjene (kvartal ili polugodište). Ciljevi su postavljeni prema „SMART“ metodi, što znači da moraju biti specifični, mjerljivi, ostvarljivi, relevantni i vremenski ograničeni. Pored tromjesečne ili polugodišnje naknade, zaposlenima se dodjeljuje i zimnica, čiji iznos zavisi od poslovanja Banke u datoj godini.

Inovacije – prvi virtuelni onboarding u Crnoj Gori

Kao predstavnik modernog i inovativnog bankarstva na crnogorskom tržištu, NLB Banka je prva institucija u Crnoj Gori koja je uvela virtuelni onboarding. Uključivanje novih kolega u radni odnos važan je proces za svaku kompaniju, a od posebne je važnosti učiniti ih motivisanim i uzbuđenim zbog novog posla. Zaposleni će kroz virtuelni obilazak lakše zapamtiti informacije i bolje razumjeti svoju ulogu u kompaniji. Virtuelna stvarnost (VR) je kompjuterski generisana simulacija okruženja koja korisnicima omogućava interakciju sa njim. Zaposleni mogu da istražuju okruženje sopstvenim tempom i steknu osećaj kako bi bilo raditi u tom prostoru. Ovo im može pomoći da shvate u kom radnom ambijentu se nalaze i šta ih očekuje u nastavku karijere.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Prikaz pravila korporativnog upravljanja

1. U Banci je na snazi Politika korporativnog upravljanja, koja je javno objavljena na stranici <https://www.nlb.me/me/nlb-banka/opste/korporativno-upravljanje>. Interna akta koja potpomažu sprovođenju Politike korporativnog upravljanja su Statut NLB Banke, poslovnici o radu organa upravljanja (Skupština, Nadzorni odbor, Upravni odbor) i njihovih radnih tijela, Kodeks ponašanja NLB Grupe, koji obavezuje Banku, kao članicu NLB Grupe, kao instituciju i sve njene zaposlene da sprovode zakonito i transparentno poslovanje u svim segmentima, Politika korporativne društvene odgovornosti NLB Banke AD Podgorica, te brojna akta iz domena upravljanja kadrovima, kao i uspostavljenih kontrolnih funkcija u Banci.
2. Politikom korporativnog upravljanja definisano je više elemenata, koji nijesu izričito propisani zakonom, ali se koriste u cilju unapređenja korporativnog upravljanja i ukupnog poslovanja. Posebno se kao bitni principi ističu:
  - Preuzeta obaveza Nadzornog odbora da ocjenjuje svoju efikasnost;

- Briga o zaposlenima u Banci (sa pratećom strategijom i aktima) koja se oslanja na savremeni pristup upravljanja sposobnostima zaposlenih koji su temeljni izvor konkurentne prednosti i uspješnog rada, ugleda Banke i održivog razvoja;
- Definisanje strategije komunikacije;
- Socijalna zaštita, društvena odgovornost i održivost sa ciljem da se poboljša životna sredina u kojoj živimo i doprinese boljem kvalitetu života.

3. Kodeks ponašanja u NLB Grupi i brojna pod-akta, između ostalog definišu: Sprječavanje neprihvatljivih praksi; Izbjegavanje sukoba interesa; Poštovanje zakonskih i drugih važećih propisa; Razborito i etičko postupanje sa sredstvima i imovinom članica NLB Grupe; Etičnost, Društvenu odgovornost i dr. Kodeks ponašanja NLB Grupe predstavlja skup pravila koja svaki zaposleni NLB Grupe mora da razumije i da poštuje. Kodeks rezimira vrijednosti i predviđa Osnovna načela ponašanja na kojima se zasnivaju poslovanje i djelovanje NLB Grupe. Dakle, Kodeks pruža uputstva za naše svakodnevne postupke i pomaže nam da razumijemo šta se u NLB Grupi očekuje od svakog zaposlenog i od drugih interesnih strana. Na ovaj način, on takođe definiše i šta je presudno za ispunjenje dugoročne strategije razvoja NLB Grupe i njenog odgovornog ponašanja kojim održavamo povjerenje naših klijenata, zaposlenih, interesnih strana i društvenog okruženja u kom NLB Grupa posluje.

Kodeks jasno definiše očekivanja od svakog zaposlenog u NLB Grupi, a takođe propisuje i standarde koji se očekuju u našem odnosu sa interesnim stranama i uputstva i smjernice u našem svakodnevnom radu i poslovanju NLB Grupe. NLB Grupa posluje u sektorima koji su visoko regulisani zbog neophodnog obezbjeđivanja finansijske stabilnosti i sprječavanja sistemskih rizika. NLB Grupa je svjesna da je usklađenost poslovanja osnova njene poslovne djelatnosti. Od svih zaposlenih se očekuje da poznaju međunarodne standarde, važeće zakone, pravila i propise u svim oblastima, kao i profesionalne standarde sa kojima moraju da se upoznaju tokom svog rada. Nelojalne poslovne prakse i slični neprihvatljivi postupci imaju negativan uticaj na povjerenje naših klijenata i narušavaju reputacije NLB Grupe i mogu Banku da izlože regulatornim mjerama, novčanim kaznama ili drugim negativnim posljedicama. Dakle, svi zaposleni u NLB Grupi su lično odgovorni i obavezni da djeluju u skladu sa važećim propisima, internim pravilima i procedurama, i uputstvima i da slijede duh, namjenu i pravila navedena u njima.

Banka nije imala poznatih odstupanja od pravila korporativnog upravljanja tokom 2023. godine, jer su svi navedeni principi sprovedeni upravo kako su propisani, uz poštovanje zakonske regulative i pozitivnih pravila poslovne prakse.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikator
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Organi upravljanja

Skupština akcionara

Skupštinu akcionara NLB Banke čine svi akcionari Banke, odnosno njihovi punomoćnici, koji nezavisno od broja i klase akcija koje posjeduju imaju pravo da prisustvuju sjednici Skupštine. Većinski akcionar NLB Banke je NLB d.d. Ljubljana.

Rad Skupštine regulisan je Poslovnikom o radu Skupštine akcionara NLB Banke AD Podgorica i Statutom NLB Banke AD Podgorica. Skupština zasijeda prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Skupština akcionara je zasijedala 4 puta u 2023. godini.

Na vanrednoj sjednici, održanoj 30. marta 2023. godine, Skupština je donijela odluku o izmjenama i dopunama Statuta NLB Banke AD Podgorica, kojim je, između ostalog, precizirano ovlaštenje Upravnog odbora da samostalno odlučuje o raspolaganju imovinom Banke čija je knjigovodstvena vrijednost niža od vrijednosti o kojoj odluku donosi Skupština akcionara (imovina velike vrijednosti). Precizirano je da članovi Upravnog odbora vode poslove i zastupaju Banku zajedno.

Na redovnoj sjednici, održanoj 27. aprila 2023. godine usvojen je Godišnji izvještaj o poslovanju NLB Banke AD Podgorica za 2022. godinu sa izvještajem spoljnog revizora, koji obuhvata: Godišnji izvještaj o poslovanju NLB Banke AD Podgorica za 2022. godinu, Izvještaj spoljnog revizora - Finansijski iskazi za godinu završenu 31. decembra 2022. godine, koji su sastavljeni u skladu sa MSFI, Izvještaj o izvršenoj reviziji NLB Banke AD Podgorica za potrebe Centralne Banke Crne Gore za godinu koja se završava 31. decembra 2022. godine, Izvještaj o kvalitetu informacionog sistema za 2022. godinu i Pismo rukovodstvu za 2022. godinu. Na predmetnoj sjednici, Skupština je donijela Odluku o raspodjeli ostvarene dobiti po Godišnjem računu za 2022. godinu, kojom je odlučeno: 1. Ostvarena dobit po Godišnjem računu NLB Banke AD Podgorica za 2022. godinu, u ukupnom iznosu od 15.496.710,42 EUR, usmjerava se u neraspoređenu dobit do sticanja uslova za odlučivanje o njoj raspodjeli, nakon prestanka privremenih mjera Centralne banke Crne Gore; 2. Dio ostvarene dobiti u iznosu 4.649.000,00 EUR usmjeren

u neraspoređenu dobit, predstavljajući stavku osnovnog kapitala Banke.

Skupština akcionara se na predmetnoj sjednici upoznala i sa Izvještajem o radu interne revizije za 2022. godinu, kao i usvojila izmjene i dopune Poslovnika o radu Skupštine akcionara i Statuta NLB Banke.

Na vanrednoj sjednici, održanoj 29. septembra 2023. godine, Skupština akcionara je donijela odluku o izboru spoljnog revizora, pri čemu je za spoljnog revizora za vršenje revizije finansijskih izvještaja NLB Banke AD Podgorica, na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, izabrano društvo CROWE MNE d.o.o. Podgorica, dok je za vršenje revizije grupnog paketa NLB Banke AD Podgorica za potrebe konsolidacije na nivou NLB Grupe na dan i godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine izabrano društvo KPMG d.o.o. Beograd. Na predmetnoj sjednici Skupštine akcionara donijeta je i odluka o priznavanju u redovni osnovni kapital dijela neraspoređene dobiti iz naslova viška rezervi sa računa Rezervi za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu, kojom odlukom se: 1. Višak rezervi sa računa Rezervi za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu, u iznosu od 4.503.878,80 EUR, preknjižen na račun Akumulirane dobiti/gubitaka iz prethodnih godina, priznaje u redovni osnovni kapital NLB Banke AD Podgorica. Takođe, donijeta je odluka o raspodjeli dobiti NLB Banke AD Podgorica po godišnjem računu za 2019. i 2021. godinu, koja glasi: 1. Dio ostvarena dobiti po Godišnjem računu NLB Banke AD Podgorica za 2019. godinu, u ukupnom iznosu od 5.000.000,00 EUR i dio ostvarene dobiti po Godišnjem računu NLB Banke AD Podgorica za 2021. godinu, u ukupnom iznosu od 9.806.499,80 EUR (koje su privremeno, do sticanja uslova o njihovoj raspodjeli, raspoređene na stavku neraspoređene dobiti odlukama Skupštine akcionara od 1.6.2020. i 29.4.2022.), raspodjeljuju se za isplatu dividende akcionarima NLB Banke AD Podgorica. Bruto dividenda po jednoj akciji iznosi 0,9648 EUR.

Na vanrednoj sjednici, održanoj 28. decembra 2023. godine, Skupština akcionara je donijela odluku kojom se dio ostvarena dobiti po Godišnjem računu NLB Banke AD Podgorica za 2022. godinu, u ukupnom iznosu od 10.847.710,42 EUR (koji je privremeno, do sticanja uslova o njegovoj raspodjeli, raspoređen na stavku neraspoređene dobiti odlukom Skupštine akcionara od 27.4.2023.), raspodjeljuje za isplatu

dividende akcionarima NLB Banke AD Podgorica. Bruto dividenda po jednoj akciji iznosi 0,7068 EUR. Odluka će se primijeniti pod uslovom dobijanja saglasnosti od Centralne Banke Crne Gore.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbora vrši nadzor nad poslovanjem Banke. Nadzorni odbor NLB Banke obavlja zadatke iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonima, koji uređuju poslovanje banaka i poslovnih društava, kao i Statutom NLB Banke.

Nadzorni odbor se sastoji od sedam članova, od kojih su tri nezavisna, čime je u skladu sa zakonskim propisima, ispoštovana odredba o broju nezavisnih članova odbora. Članove Nadzornog odbora bira i razrješava Skupština akcionara.

Članovi Nadzornog odbora nijesu u sukobu interesa. Nadzorni odbor je tokom 2023. godine održao 17 sjednica (uključujući vanredne i korespodentske sjednice) i ispoštovao zakonsku obavezu da se sjednice Nadzornog odbora održavaju najmanje kvartalno.

Tokom izvještajnog perioda, rad Nadzornog odbora je bio usmjeren na nadzor nad poslovanjem banke, odnosno nad aktivnostima, koje su se odnosile na realizaciju zadataka i ciljeva, utvrđenih u dugoročnim strateškim i godišnjim planskim dokumentima u Banci i na nivou NLB Grupe.

Nadzorni odbor se redovno upoznao sa poslovnim i finansijskim izvještajima kao i izvještajima o izloženosti i upravljanju rizicima.

Redovno su razmatrani izvještaji koji se odnose na kontrole i realizaciju preporuka spoljne revizije, Centralne banke Crne Gore, izvještaji Interne revizije, kao i izvještaji vezani za praćenje usklađenosti poslovanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Nadzorni odbor je redovno razmatrao i materijale sa sjednica Odbora za rizike, Odbora za imenovanja, Odbora za primanja i Revizorskog odbora i na redovnim sjednicama je neposredno informisan o aktivnostima i zaključcima sa predmetnih sjednica.

Nadzorni odbor je donosio odluke o sazivanju Skupštine akcionara i utvrđivao predloge odluka za Skupštinu akcionara Banke.

Sa ciljem usklađivanja sa zakonskom regulativom

i standardima NLB d.d., Nadzorni odbor je davao saglasnost na više internih akata, odnosno njihovih izmjena i dopuna.

Nadzorni odbor upravlja u skladu sa najvišim etičkim standardima upravljanja i uzimajući u obzir sprečavanje konflikta interesa. Tokom 2023. godine evidentirano je 9 (devet) izuzeća članova Nadzornog odbora od odlučivanja, u cilju sprječavanja sukoba interesa.

Odbor za rizike

Odbor za rizike posebno savjetuje Nadzorni odbor o cjelokupnoj trenutnoj i budućoj sklonosti Banke ka preuzimanju rizika i strategiji i pomaže u nadzoru nad sprovođenjem strategije od strane višeg rukovodstva, preispituje da li su pri određivanju cijena potraživanja i obaveza prema klijentima uzimani u obzir model poslovanja Banke i strategija rizika. Odbor za rizike obavlja i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom.

Sjednice Odbora za rizike se po pravilu održavaju prije svake redovne sjednice Nadzornog odbora. Tokom 2023. godine je održano 14 sjednica, uključujući vanredne i korespodentske sjednice.

Odbor za imenovanja

Odbor za imenovanja vrši procjenu potrebe za promjenama u strukturi, veličini, sastavu i djelovanju Nadzornog i Upravnog odbora Banke, kao i procjenu znanja, sposobnosti i iskustva pojedinih članova Nadzornog i Upravnog odbora, kao i tih organa kao cjeline, predlaže nove kandidate za izbor članova Nadzornog i Upravnog odbora Banke, utvrđuje ciljanu zastupljenost pola koji nije dovoljno zastupljen u Nadzornom ili Upravnom odboru, i obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti shodno zakonskoj regulativi. Sjednice Odbora za imenovanja se po pravilu održavaju prije svake redovne sjednice Nadzornog odbora. Tokom 2023. godine održane su 4 sjednice, uključujući i korespodentske sjednice.

Odbor za primanja

Odbor za primanja posebno pruža podršku i daje savjete Nadzornom odboru u vezi sa politikom primanja, praksom i procesima koji se odnose na primanja, provjerava da li je postojeća politika primanja adekvatna i, ako je potrebno, daje predloge za promjenu tih politika, procjenjuje ostvarivanje ciljeva politike primanja i potrebe naknadnog prilagođavanja, uključujući primjenu malusa i povraćaja primanja. Odbor za primanja obavlja i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom. Sjednice Odbora za primanja se po pravilu održavaju prije svake redovne sjednice Nadzornog odbora. Tokom 2023. godine je održano 6 sjednica, uključujući vanredne i korespodentske sjednice.

Revizorski odbor

Revizorski odbor prati postupak finansijskog izvještavanja, efektivnost interne kontrole Banke i interne revizije, prati zakonom propisanu reviziju godišnjih i konsolidovanih finansijskih iskaza, prati nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora ili društava za reviziju, razmatra planove i godišnje izvještaje unutrašnje kontrole, kao i druga pitanja koja se odnose na finansijsko izvještavanje i reviziju.

Sjednice Odbora se održavaju po potrebi, a najmanje jednom kvartalno i, po pravilu, prije sjednice Nadzornog odbora. Tokom 2023. godine je održano 8 sjednica, uključujući vanredne i korespodentske sjednice.

Upravni odbor

Upravni odbor je odgovoran za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i za njeno zastupanje, shodno ovlašćenjima u skladu sa zakonskim odredbama, Statutom Banke i Pravilnikom o organizaciji Banke.

Poslovníkom o radu Upravnog odbora NLB Banke definišu se nadležnosti i odgovornosti za odlučivanje, predstavljanje i zastupanje, kao i način rada Upravnog odbora Banke.

Na dan 31. decembra 2023. Upravni odbor čine Martin Leberle (predsjednik Upravnog odbora), Dražen Vujošević (član Upravnog odbora) i Lana Đurasović (članica Upravnog odbora).

Odgovornost predsjednika i članova Upravnog odbora je podijeljena po organizacionim djelovima, odnosno poslovnim područjima iz njihove nadležnosti.

Martin Leberle, predsjednik Upravnog odbora, neposredno je nadležan za sljedeća poslovna područja: segment korporativnog upravljanja, komunikacija (marketinške i korporativne), upravljanje ljudskim resursima i organizacijom, segment prodaje (Retail, Corporate i SME), razvoj proizvoda i digitalnih kanala kao i za informacione tehnologije i pravnu podršku.

Dražen Vujošević, član Upravnog odbora, neposredno je nadležan za sljedeća poslovna područja: segment upravljanja rizicima, upravljanje problematičnim plasmanima i restrukturiranjem, platni promet i upravljanje gotovinom, podrška poslovanju, kao i za segment usklađenosti poslovanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Lana Đurasović, članica Upravnog odbora, neposredno je nadležna za sljedeća poslovna područja: kontroling, finansijsko upravljanje, upravljanje bilansnim odnosima i operacijama na finansijskim tržištima, kao i upravljanje projektima, procesima i logistiku. Počev od 01. januara 2024. godine, ona je neposredno nadležna za područje podrške poslovanju.

Na redovnim sjednicama Upravnog odbora i njegovih tijela, raspravlja se o zadacima iz redovnog poslovanja i razvoja NLB Banke, pitanjima kadrova, informacione tehnologije i bezbjednosti.

Članove Upravnog odbora bira Nadzorni odbor, uz odobrenje Centralne Banke Crne Gore. U 2023. godini održane su 52 redovne sjednice Upravnog odbora, a Upravni odbor je svakodnevno donosio odluke iz svoje nadležnosti.

Specijalizovane sjednice Upravnog odbora

Članovi Upravnog odbora na redovnim specijalizovanim sjednicama donose odluke sa područja upravljanja operativnim rizicima i područja zaštite lica, informacija i imovine i zaštite ličnih podataka.

Specijalizovane sjednice Upravnog odbora se održavaju jednom mjesečno.

Održano je 12 sjednica u 2023. godini.

Radna tijela Upravnog odbora su:

- Odbor za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom,
- Kreditni odbor Banke,
- Odbor za listu za intenzivno staranje, nadzornu listu i praćenje problematičnih plasmana,
- Komisija za likvidnost,
- Korisnički kolegijum za informacionu tehnologiju,
- Odbor za upravljanje podacima.
- Komisija za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma

Raznovrsnost organa upravljanja

U NLB Banci na snazi je Politika obezbjeđivanja raznovrsnosti organa upravljanja i višeg rukovodstva. Istom je postavljen okvir i dugoročni ciljevi u oblasti raznovrsnosti i zastupljenosti oba pola u organima upravljanja i višem rukovodstvu, kao i okvir za raznovrsnost u pogledu obrazovanja, opsega znanja, vještina i iskustva, starosti, pola, međunarodnog iskustva i geografskog porijekla. Da bi se ostvarili ciljevi Politike, ista se primjenjuje prilikom imenovanja novih članova ili ponovnog imenovanja članova organa upravljanja. Redovnom procjenom znanja, sposobnosti i iskustva pojedinih članova Nadzornog i Upravnog odbora, uključujući i međunarodno iskustvo, od strane Odbora za imenovanja konstatovano je da su ciljevi u ovom segmentu postignuti u 2023. godini.

U pogledu starosne strukture članova Upravnog odbora postignuta je planirana raznovrsnost i to sa po jednim članom starosne strukture od 30 do 40 godina, od 40 do 50 godina i od 50 do 60 godina.

U pogledu starosne strukture članova Nadzornog odbora postignuta je planirana raznovrsnost za 2023. godinu i to sa 3 člana starosti od 40 do 50 godina, 2 člana od 50 do 60 godina i dva člana preko 60 godina starosti.

Takođe, u pogledu učešća žena u Upravnom i Nadzornom odboru, postignuta je ciljana raznovrsnost za 2023. godinu, i to u:

- Upravnom odboru, sa procentom učešća žena od 33%, i
- Nadzornom odboru, sa procentom učešća žena od 57%, čime je cilj od 43% za 2023. godinu premašen.

NLB Banka
Godišnji izvještaj
2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Ostalo

Socijalna i kadrovska pitanja

NLB Banka Podgorica kao članica NLB Grupe, svjesna je uloge koja prevazilazi okvir finansijskog sektora pa, shodno tome, u odnosima sa zaposlenima, klijentima i svim zainteresovanim stranama poštuje principe politike društveno odgovornog poslovanja.

Kao i ranijih godina, Banka je i u 2023. godini uzela učešće u Vladinom **Programu stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem**, i omogućila stručno usavršavanje za 19 visokoškolaca.

Nastavljene su aktivnosti razvoja savremenih mehanizama zaštite zaposlenih od svakog oblika diskriminacije i mobinga.

Brigu o zdravlju zaposlenih i odgovoran odnos prema svom kadru, Banka je pokazala i produženjem Ugovora o **Dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju za vanbolničko liječenje zaposlenih**, putem kojeg je svim zaposlenima pružena mogućnost besplatnog liječenja do određenog iznosa.

Održivost

Strateška opredijeljenost

Poboljšanje kvaliteta života u našoj matičnoj regiji, Jugoistočnoj Evropi, jedan je od ključnih strateških ciljeva NLB Grupe i NLB Banke AD Podgorica kao članice Grupe. NLB Banka ostaje odlučna u svojoj namjeri da stvori bolji trag lokalno, gdje obavlja svoju djelatnost i u regionu koji smatra svojim domom. Naša ambicija održivosti utemeljena je u našoj misiji i našem modelu poslovanja i predstavlja stub za transformaciju NLB Grupe. Održivost za nas znači da želimo da odgovorimo na potrebe zajednice, a osnovni uslov za održivost je najprije finansijska otpornost.

U NLB-u čvrsto vjerujemo da ne mora postojati kompromis između ekološke održivosti i ekonomskog razvoja i smatramo da je upravo održivost ta koja može pokrenuti ekonomski razvoj. Zato svoje portfelje kreditiranja NLB Banka usklađuje sa Pariškim sporazumom.

Organizacija ESG aktivnosti

Banka je organizaciji ESG (Environment, Social and Governance) aktivnosti dala poseban akcenat, usvajanjem značajnih dokumenta iz ove oblasti, kao što su: Okvir održivosti, Politika o merenju i izveštavanju karbonskog otiska, Politika o poštovanju ljudskih prava u Crnoj Gori, Politika ekološkog i socijalnog upravljanja i preko 20 metodologija i uputstava koja predstavljaju okvir djelovanja Banke.

Imenovan je ESG koordinator, koji koordinira aktivnosti unutar Banke i komunikaciju sa eksternim institucijama, kao i ESMS officer, koji pokriva sve politike, izveštaje i rizike vezane za ESG područje. Pored toga je formirana posebna agilna ESG grupa, koja se sastoji od predstavnika svih organizacionih jedinica Banke, koji predstavljaju svojevrzne „ESG ambasadore“, šireći svjesnost o ovoj temi.

ESG rejting

NLB Grupa je ponosna što su njeni napor i napredak na polju održivosti i društvene odgovornosti još jednom prepoznati, što potvrđuje i poboljšan ESG rejting po ocjeni jedne od vodećih svjetskih kompanija fokusiranih na ESG istraživanja, rejting i podatke – Sustainalytics. NLB Grupa je 2022. godine dobila prvi ESG (Environment, Social and Governance) rejting rizika ove kompanije, a 2023. godine ga je i značajno unaprijedila. Novi **ESG rejting rizika iznosi 16,0**, a Sustainalytics je procenio da je Banka u niskom riziku od značajnih finansijskih uticaja ESG faktora. Tako je rejting u odnosu na prethodnu godinu poboljšan za 1,7 poena, zahvaljujući čemu je NLB Grupa svrstana među 13% najboljih banaka u svijetu.

Karbonski otisak

U svakodnevnom poslovanju Banka nastoji da umanji negativne učinke na prirodnu sredinu, tražeći mogućnosti njene obnove i zaštite, vodeći računa o pomenutom održivom razvoju. Aktivan pristup održivom razvoju je rezultirao u vidljivom smanjenju potrošnje u 2023. godini (električne energije za 8%, goriva za 46% i papira za 33%).

U 2023. godini smo inicirali zamjenu voznog parka sa vozilima sa niskom emisijom ugljen-dioksida.

Kroz različite aktivnosti, putem sponzorstava, donacija, projekata zaštite životne sredine, NLB Banka je u 2023. godini investirala značajna sredstva i vrijeme zaposlenih u povećanje kvaliteta života u zajednici.

NLB festival održivosti

Svetski dan održivosti, 25. oktobar, Banka je obilježila otvaranjem NLB Festivala održivosti, u okviru kojeg smo predstavili naša dosadašnja dostignuća u oblasti održivosti i zajedno preduzeli nekoliko novih koraka na ovom polju. **NLB Festival održivosti trajao je od 25. oktobra do 29. novembra**, a u prvom planu bilo je sticanje novih znanja, ali i akcije, začinjene prijateljskim takmičenjem.

Festival je otvoren događajem zabavnog karaktera koji je bio posvećen reciklaži. U okviru akcije kojoj su prisustvovali naši zaposleni, klijenti, saradnici i prijatelji, artikle za reciklažu (papir, plastiku, staklo, garderobu i slično) odložili smo u kontejnere postavljene za tu svrhu.

Tokom Festivala organizovali smo još 7 održivih izazova i aktivnosti:

- Humanitarna akcija dobrovoljnog darivanja krvi;
- Premijera dokumentarnog filma „Tamna strana svijeta“;
- Kalkulacija ličnog karbonskog otiska;
- Etički izazov;
- Brzo i efikasno vežbanje u kancelariji svake srijede;
- E-edukacija o održivosti;
- Dobrovoljno istraživanje održivosti.

Održivo finansiranje

Strategija banke kod kreditiranja klijenata je usmjerena u projekte obnovljive energije, izgradnju energetski efikasnih zgrada uz korišćenja „zelenih materijala“, finansiranje kupovine električnih i hibridnih vozila, upravljanje otpadnim vodama i smećem, sprečavanje zagađenja okoline, upravljanje zelenim površinama. Banka ne sarađuje sa klijentima koji u svom djelovanju ne poštuju osnovne ESG principe

U 2023. godini potpisan je „GEFF“ ugovor sa EBRD od 2 miliona EUR za kreditiranje stanovništva za energetski efikasne investicije u stambene zgrade i smanjenje

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikator
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

troškova i emisije CO₂. Banka je kreirala proizvod „NLB GEFF Kredit za održivi dom“ koji je namijenjen finansiranju kupovine energetske efikasne tehnologije za domaćinstva, koje štede energiju, smanjuju troškove domaćinstva i emisiju CO₂. Jedan od značajnih benefita je povraćaj od 15% do 20% od odobrenog kredita koji se može koristiti nenamjenski.

Dodatno, odobreno je 1,1 milion EUR stambenih kredita za kupovinu stanova u energetske efikasne zgradama, za šta je odrađena analiza na nivou države i pojedinačnog investitora.

Sa korporativnim klijentima Banka je započela saradnju za finansiranje izgradnje solarnih električnih centrala, vjetrenjača, ugradnju solarnih panela i izgradnju energetske-efikasne poslovnih objekata.

Edukacije u ESG oblasti

Velika pažnja je posvećena i edukaciji na ESG području. Organizuju se interne obuke na kojima se vrši edukacija zaposlenih vezano za implementaciju ESG u kreditnom procesu i na nivou cjelokupne organizacije. Svi zaposleni Banke su uspješno završili digitalnu edukaciju na temu osnovnih principa ESG-a.

Integracija Principa Ujedinjenih nacija za odgovorno bankarstvo

Važan dio misije NLB Grupe, pored brige o klijentima kroz predanost, znanje i inovativna rješenja, je stvaranje boljeg života i bolje budućnosti za cijeli region u kojem posluje. NLB Grupa čvrsto vjeruje da može da obezbijedi dodatnu vrijednost klijentima, zaposlenima i istovremeno čitavom društvu, zbog čega je i krenula putem intenzivnog integrisanja održivosti u svoje poslovanje.

S tim u vezi, Banka je predano radila na cilju da u sve svoje aktivnosti integriše Principe Ujedinjenih nacija za odgovorno bankarstvo. Riječ je o jedinstvenom okviru za održivu bankarsku industriju, razvijenom u inovativnom partnerstvu između banaka i Ujedinjenih nacija. NLB d.d. je kao matična banka NLB Grupe 2020. godine potpisala Principe za odgovorno bankarstvo Ujedinjenih nacija, i sve članice NLB Grupe, koja posluje u regionu Jugoistočne Evrope, će slijediti primjer i postepeno uključivati održivost u poslovni model banke.

Principi odgovornog bankarstva definišu ulogu i odgovornost banaka u oblikovanju održive budućnosti. Istovremeno, pomažu u usklađivanju ciljeva banaka sa ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih nacija i Pariskim sporazumom o klimatskim promjenama iz 2015. godine. Takođe, podstiču banku da integriše održivost u sva svoja poslovna područja i utvrdi kako najbolje može doprinijeti održivom svijetu.

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Društveno odgovorna uloga Banke

U skladu sa Kodeksom korporativne usklađenosti i etičkog postupanja zaposlenih u Banci i Statutom Banke, dugoročni cilj Banke je nastojanje da se poveća njena vrijednost i pruži doprinos većem kvalitetu života i ispunjenju ciljeva održivog razvoja šire društvene zajednice, njegujući proaktivan stav prema socio-ekonomskim potrebama društva.

U lokalnoj zajednici Banka i dalje ima ulogu koja prevazilazi okvir finansijskog sektora. Svoj uticaj na finansijskom tržištu, između ostalog, Banka duuguje upravo posvećenom društveno odgovornom djelovanju u različitim oblastima (sport, zaštita životne sredine, zdravstvo, obrazovanje).

Zaposleni NLB Banke predstavljaju naš važan kapital i jedan su od glavnih pokretača za stvaranje vrijednosti. Snažno smo fokusirani na znanje i cjeloživotno učenje i razvoj naših zaposlenih, te na razvoj njihovih talenta i iskustava, pomažući im da se lako prilagođavaju poslovnom okruženju koje se ubrzano mijenja. Usvojili smo novi sistem vrijednosti za zaposlene u NLB Grupi, a u čijem kreiranju su učestvovali upravo naši zaposleni. Usvojene vrijednosti i ponašanja koja ih prate odnose se na stalni rast i razvoj, preduzetnički duh i proaktivan rad na poboljšanju života u zajednici.

Ključni stubovi društveno - odgovornog poslovanja Banke, u skladu sa principima Politike društveno odgovornog djelovanja su na prvom mjestu briga za svoje zaposlene i zaštita zakonitosti i integriteta, kao i promovisanje ženskog preduzetništva i preduzetništva uopšte, povećavanje finansijske pismenosti i mentorski pristup klijentima, podrška profesionalnim i omladinskim sportovima, humanitarnim aktivnostima i zaštiti kulturne baštine.

Sada, više nego ikada, Banka osluškuje potrebe svojih klijenta i zaposlenih i to ne samo u oblasti finansijskog savjetovanja, već i u svim drugim oblastima od značaja za društvo i pojedinca.

Ulaganje u razvoj sporta

Društveno odgovorno poslovanje Banke i dalje je usmjereno na snažnu promociju sporta, kroz podršku većim i manjim sportskim klubovima, mladim sportistima, čiji talenat i sportski duh su inspiracija za cijelo društvo i doprinose dobrom zdravlju i blagostanju.

U protekloj godini putem Zlatnog sponzorskog ugovora Banka je podržala Košarkaški klub Budućnost Voli za učešće na regionalnom takmičenju - ABA Liga i učešće u Euro Kupu. Ponosni smo sponzor sa dvogodišnjim ugovorom i KK Derby, takođe učesnika ABA lige, sa ciljem pružanja podrške u takmičarskoj sezoni 2023./2024. Napominjemo da je i NLB Grupa snažno posvećena razvoju regionalne košarke, kao zvanični sponzor ABA lige 2.

Na ovaj način afirmiše se sport i najbolji sportski rezultati u Crnoj Gori i širom regiona.

Krajem 2023. godine NLB Banka se **priključila regionalnom projektu NLB Grupe „Sport za mlade“**. Riječ je o godišnjem sponzorskom programu namjenjenom lokalnim sportskim klubovima sa razvijenim takmičarskim selekcijama za mlade, u okviru kojeg se promovise fizička aktivnost i zdrav stil života. U takmičarskoj sezoni 2023./2024. podržaćemo Fudbalski klub „Karioke“ Podgorica, Fudbalski klub „Breznica“ Pljevlja, Rukometni klub „Lovćen“ Cetinje, Odbojkaški klub „Herceg Novi“ i Plivački vaterpolo klub „Budućnost“ Podgorica. Ovim projektom NLB Banka želi da podstakne mlade da se bave sportom i vode aktivan život i na taj način doprinese razvoju zdravog i odgovornog društva. Verujemo da povezivanjem lokalnih zajednica i edukacijom mladih možemo da obezbijedimo bolje sutra.

Banka je sponzor Šahovskog saveza Crne Gore u okviru projekta „Šah u škole“, koji slijedi rezoluciju Evropskog parlamenta iz 2012 o edukativnoj važnosti šaha kod mlade populacije

Finansijsko opismenjavanje

Kao **finansijski mentor**, Banka je posvećena savjetovanju u oblasti finansijske pismenosti. Naime, uz pomoć posebne web platforme u okviru web portala, kao

i zvaničnih profila Banke na društvenim mrežama, klijentima i drugim zainteresovanim građanima se pružaju korisni finansijski savjeti, i daju odgovori na pitanja kako samostalno upravljati ličnim i poslovnim finansijama, kako se razumno zaduživati, te kako planirati finansijsku budućnost.

U okviru finansijskog mentorstva, u 2023. godini organizovali smo **seriju otvorenih dijaloga između članova Upravnog odbora i mladih učenika i studenata**. Pod nazivom „Razgovori sa mladima“, ova inicijativa je koncipirana kao interaktivne sesije sa ciljem uspostavljanja otvorenog, iskrenog i konstruktivnog dijaloga sa mladima iz četiri grada u Crnoj Gori - Bara, Nikšića, Bijelog Polja i Podgorice. Kroz ovu inicijativu mladima je omogućeno da razgovaraju o širokom spektru pitanja i tema koje su važne kako za njih same, tako i za društvo u cjelini. Osim što su imali priliku da bolje razumiju složenost ekonomskih procesa i funkcionisanje bankarskog sistema, mladi su podijelili svoja viđenja i strahove pred liderima iz poslovnog svijeta, istovremeno se edukujući o mogućnostima koje su im na raspolaganju. Pored toga, kroz razgovore je uspostavljena platforma putem koje se mladima približavaju vrijednosti sa kojima se oni mogu identifikovati, kao i aktivnosti koje doprinose ostvarivanju tih vrijednosti, a u čijem kreiranju i daljem unapređenju mladi takođe mogu učestvovati. Kroz razgovor sa liderima koji pokrivaju visoke pozicije u bankarskom sektoru dobili su priliku da prodiskutuju aktuelna ekonomska pitanja relevantna za Crnu Goru, razbijajući određene stereotipe i predrasude o načinu funkcionisanja bankarskog sistema. Teme dijaloga bile su: *Bankarstvo po mjeri mladih*, *Jačanje finansijskog znanja*, *Njegovanje i podrška poduhvatima mladih* i *Održivo bankarstvo za sigurniju budućnost*.

Banka je u ovoj godini nastavila sa projektom posjeta osnovnim školama i predškolskim ustanovama koje su, uz simbolične donacije opreme i potrepština za škole, imale za cilj da se djeca kroz interaktivan pristup edukuju o osnovnim finansijskim pojmovima i o značaju štednje i odgovornog odnosa prema novcu.

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikator
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

Zaštita životne sredine i zdravlje zaposlenih

Banka je posebno posvećena aktivnostima zaštite životne sredine.

Prema prirodi se odnosimo savjesno i odgovorno, trudeći se da bar dijelom vratimo sve što nam daje. Obilježavajući Dan planete Zemlje 22. aprila, započeli smo veliku volontersku akciju ozelenjavanja školskih dvorišta u Crnoj Gori. **U aprilu i maju posadili smo 103 stabla u dvorištima 5 osnovnih škola u Podgorici i jedne u Bijelom Polju.** Takođe, u tim školama smo obučili oko 220 učenika na temu finansijske pismenosti. Naša misija je da u narednih 5 godina ozelenimo sva školska dvorišta u zemlji i stvorimo bolje tragove za buduće generacije.

U cilju promovisanja zdravih stilova života, ali i očuvanja životne sredine, za naše zaposlene organizovali smo izazov u hodanju pod nazivom „Pokreni se“ **NLB Pokreni se izazov** simbolično je startovao 22. septembra, kada se obilježava Svjetski dan bez automobila. Budući da je izazov bio posvećen očuvanju prirode, automobile smo ostavili kod kuće 45 dana. Postavili smo timski cilj da pređemo 75.000 km za 45 dana i na taj način smanjimo svoj ugljenični otisak za oko 12,5 tona emisije CO2. Naši zaposleni su birali ekološki način za odlazak u kupovinu, obavljanje obaveza ili odlazak na posao, tako što su pješačili ili koristili biciklo.

U saradnji sa Zavodom za transfuziju Crne Gore, uspješno smo realizovali još jednu **akciju dobrovoljnog davanja krvi**, kojoj se odazvao veliki broj naših kolega.

Briga o klijentima

U 2023. godini obezbijedili smo razne benefite za korisnike digitalnih usluga Banke.

Podrška lokalnoj biznis zajednici

Putem projekta „Okvir pomoći“ Banka nastavlja sa podrškom lokalnoj biznis zajednici. Projekat će se realizovati u saradnji sa kompanijom Visa i medijskim partnerima RTCG, Nova M i Metropolis Media. Projekat, za koji su pripreme završene u 2023. godini, stavlja fokus na socijalnu komponenti održivosti.

NLB Banka je prva komercijalna banka u Crnoj Gori koja se pridružila **Programu podrške Evropske banke za**

obnovu i razvoj (EBRD) „Žene u biznisu“, sa ciljem da podrži potencijal preduzetnica, omogućavajući pristup finansiranju, ali i znanju potrebnim za rast poslovanja. Kao Banka primarnog izbora za više od 32% registrovanih biznisa kojima upravljaju žene u Crnoj Gori, NLB je na ukazano povjerenje klijentkinja uzvratila programom koji nudi bolje bankarsko iskustvo, uz posebno olakšan pristup izvorima finansiranja, koji je i dalje je glavna prepreka široj inkluziji preduzetnica, i to kroz značajne pogodnosti kreirane na osnovu temeljne analize tržišta, a koje su u potpunosti prilagođene njihovim potrebama i koje uklanjaju barijere za rast i razvoj i prepreke na putu ka realizaciji finansiranja.

NLB Banka je u posljednjem kvartalu 2023. podržala i projekat „**Top Women Business Montenegro 2023**“ kao generalni pokrovitelj. Projekat je podrazumijevao niz aktivnosti u oktobru i novembru, koje su imale za cilj osnaživanje poslovne zajednice žena u Crnoj Gori.

Uspješnu poslovnu 2023. godinu Banka je obilježila **svečanim događajem povodom otvaranja renovirane poslovne zgrade u centru Podgorice.** NLB Banka je predstavila novu upravnu zgradu svojim klijentima, partnerima, saradnicima i prijateljima, pod sloganom „Stara adresa, novi vidici“. Reakcije prisutnih gostiju na novi enterijer, ali i na raznovrstan program na svim spratovima, bile su fantastične. Za samo 8 mjeseci, koliko je trajao višemilionski projekat renoviranja, rekonstruisano je preko 4.000 kvadratnih metara radnog prostora, a tim od 100 profesionalaca je vrijedno radio, ulažući mnogo energije.

Senzori za upravljanje svjetlima, klimatizacijom i slavinama, kao i sistemi za grijanje i hlađenje, čitavu zgradu čine energetski efikasnom, a namještaj i dio opreme, koji su uvezeni iz Švedske, Holandije, Španije, Velike Britanije i Slovenije čine ovaj prostor udobnim i prijatnim mjestom za boravak i rad.

Nagrade

NLB Banka je drugu godinu za redom dobitnik priznanja „**Najbolja banka u Crnoj Gori**“ koje dodjeljuje svjetski uticajan finansijski magazin „Euromoney“. Prestižna nagrada „Awards for Excellence 2023“ dodjeljena je članovima Uprave na ceremoniji koja je 12. jula održana u Londonu.

Jasna vizija, pažljivo postavljeni ciljevi i kontinuiran rad svih naših kolega na dostizanju zacrtanog, još jednom se pokazalo kao formula koja daje rezultate - NLB Banka je proglašena najboljom bankom u Crnoj Gori u domenu održivosti i društvene odgovornosti. Naime, neposredno nakon osvajanja nagrade za najbolju banku u Crnoj Gori, jedan od vodećih finansijskih magazina „Euromoney“ uručuje NLB Banci još dva vrijedna priznanja. Prepoznajući značajna dostignuća Banke u praksi u oblasti održivosti (ESG) i konstantan doprinos kvalitetu života društvene zajednice u kojoj posluje, u okviru svojih godišnjih nagrada za izvrsnost 2023. **Euromoney proglašava NLB Banku najboljom ESG i najboljom društvenom odgovornom bankom u Crnoj Gori u 2023. godini.**

Značajne rezultate NLB Grupa ostvarila je i na polju prepoznatljivosti NLB-a kao brenda poslodavca. Na dodjeli **Employer Brand Awards Adria 2023** osvojili smo dvije prestižne nagrade. Ovo je važno postignuće za NLB Grupu, ali i snažna potvrda čvrste posvećenosti stvaranju radnog okruženja koje podstiče rast.

U kategoriji „**Najbolji brend poslodavca u bankarskom sektoru**“ prikupili smo najveći broj bodova, nadmašivši konkurenciju u zahtjevnom bankarskom sektoru. Ovo priznanje ne samo da odražava našu snažnu posvećenost stvaranju pozitivnog radnog okruženja, već i naše kontinuirane napore da promoviramo saradnju, lični rast zaposlenih i privučemo i zadržimo vrhunske talente.

U kategoriji „**Integracija korporativnog i poslovnog brenda**“, dobili smo zaslužen priznanje za sposobnost da integrišemo korporativni identitet sa brendom poslodavca. I ovo priznanje pokazatelj je naše posvećenosti.

Pomoć ugroženim kategorijama društva

Značajna aktivost iz domena društvene odgovornosti realizovana je sredinom 2023. godine, kada smo **donirali 100.000 EUR u humanitarne svrhe.** Sredstva za donaciju obezbijedila je NLB Grupa, na svim tržištima na kojima posluje. Motivisana izuzetnim poslovnim rezultatima ostvarenim u prvom kvartalu 2023. godine, ali i željom da dio profita usmjeri ka kreiranju održive budućnosti za

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikator
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost

nas i generacije koje dolaze, NLB Grupa je donirala 1.3 miliona eura na sedam tržišta na kojima posluje, od toga 100.000 eura u Crnoj Gori. Podržali smo organizacije koje su posvećene radu sa najvažnijim i najosjetljivijim grupama, koje su ujedno stub našeg društva – djeci,

porodicima i starijim osobama, dok smo odluku o primaocima pomoći prepustili našim zaposlenima. Uručili smo vrijedne donacije Institutu za bolesti djece Crne Gore, domovima za stare, dnevnim centrima za djecu sa smetnjama u razvoju, Crvenom krstu, Domu

za djecu bez roditeljskog staranja „Mladost“, Domu za osobe sa mentalnim smetnjama „Komanski most“ i drugima.

Sprečavanje mita i korupcije

NLB d.d. djeluje u finansijskom sektoru, za koji je karakteristična visoka i obimna regulisanost, jer je izložen visokim rizicima, što uključuje i sistemske rizike. NLB d.d. je takođe svrstana među sistemski značajne banke u Evropskoj Uniji (EU) i kao takva podvrgnuta nadzoru Banke Slovenije i Evropske centralne banke. NLB d.d. mora obezbjeđivati usklađenost sa važećim pravnim aktima EU i propisima Republike Slovenije i drugim aktima, smjernicama, preporukama i međunarodnim standardima, koje usvajaju EU institucije i drugi organi EU i organi Republike Slovenije.

Sve članice NLB Grupe dužne su da uspostave trajnu i efikasnu funkciju usklađenosti poslovanja. U okviru funkcije usklađenosti poslovanja, članice NLB Grupe uzimaju u obzir specifične rizike usklađenosti,

kojima je konkretno društvo izloženo i uključuju, između ostalog, sprečavanje i istrage prevara, zloupotreba i drugih štetnih radnji i sprečavanje korupcije i sukoba interesa.

U tom smislu, Banka redovno ažurira Politiku sprečavanja korupcije i podmićivanja i upravljanja sukobom interesa, kojom se, uz već uspostavljena osnovna pravila i postupke upravljanja rizicima sukoba interesa na nivou cjelokupne NLB Grupe, uvode i dodatne kontrole transparentnosti u odnosima sa dobavljačima. Uz već uspostavljena pravila u dijelu primanja i davanja poklona i sprečavanja korupcije, uvedena su dodatna pravila i obaveze organizacionih jedinica u cilju smanjenja rizika od korupcije, pravila za lobiranje, saradnju sa javnim sektorom kao i niz praktičnih primjera. Politika je usklađena sa relevantnim dokumentima NLB d.d. i novim regulatornim okvirom u Crnoj Gori i usvojena od strane Nadzornog odbora u septembru 2023. godine. Banka je tokom 2023. godine sprovela elektronsku edukaciju na teme *Sprečavanje*

sukoba interesa, Sprečavanje korupcije, Etika, integritet i Kodeks ponasanja i Sprečavanje prevare, zloupotrebe i drugih štetnih ponašanja, kao i radionice na temu *Sukob interesa i povezana lica*.

Osim toga, Banka primjenjuje i Uputstvo o postupku ispitivanja sumnji o štetnom ponašanju, preduzimanju mjera i zaštita zviždača, koje uspostavlja standarde Banke u postupku ispitivanja štetnih ponašanja, koje izvrše zaposleni u Banci ili spoljni učinioci, pri čemu u oba slučaja u Banci nastane ili bi mogla da nastane materijalna ili nematerijalna šteta. Ovim Uputstvom definisane su i mjere za podsticanje prijava i mehanizmi zaštite internih zviždača.

Banka nije imala poznatih odstupanja od Politike sprečavanja korupcije i podmićivanja i upravljanja sukobom interesa tokom 2023. godine, niti prijavljenih ili otkrivenih slučajeva sukoba interesa i korupcije.

NLB Banka Godišnji izvještaj 2023

Makroekonomski
indikatori
Analiza bilansa
stanja
Planirani budući
razvoj
Aktivnosti razvoja
Održivost